

Nota van Inlichtingen

Naam aanbesteding: Overname openbare laadinfrastructuur
Contract: AI 2022-0056

Mededeling van Aanbesteder:

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten die tevens in de nota zelf zijn terug te vinden, maar die Aanbesteder belangrijk vindt om te onderstrepen:

- In Nota van Inlichtingen 1 staat in het antwoord op vraag 21 abusievelijk vermeld dat Quint van Ginkel als onderaannemer van Stam en Co fungeert in de huidige concessie, dit is niet correct. Zie ook antwoord op vraag 4
- Om onduidelijkheden te voorkomen, attendeert Aanbesteder Inschrijvers op het volgende aangaande het beroep doen op derde(n): conform Aanbestedingsleidraad paragraaf 4.2.2 geldt "Indien de inschrijver een beroep doet op de draagkracht van derden (bijvoorbeeld een onderaannemer) om te voldoen aan de geschiktheidseisen dienen de derden in het bezit te zijn van het hiervoor bedoelde kwaliteitssysteem-certificaat ISO 14001, ISO-9001 en VCA**- certificaat." Daarnaast attendeert Aanbesteder u erop dat derden die opgegeven worden in het UEA ook alle documenten conform Aanbestedingsleidraad paragraaf 6.1 dienen in te leveren binnen 5 werkdagen. Houd hier in uw voorbereiding rekening mee.

Daarnaast deelt Aanbesteder de volgende zaken mede:

- In Nota van Inlichtingen 1 staat in het antwoord op vraag 216 abusievelijk 'concessiehouder', die moet 'concessieverlener' zijn.
- In Nota van Inlichtingen 1 staat in het antwoord op vraag 28 abusievelijk dat mogelijk een financiële schikking voor vervanging wordt gemaakt. Dit is niet het geval.
- In navolging van Nota van Inlichtingen 1 vraag 438: Het uitgangspunt binnen de gemeente Amsterdam is dat er een TTstelsel wordt aangeleverd en dat de Concessiehouder een aardpen en de aardingsinstallatie aanbrengt. Het leveren van een TTstelsel is inmiddels ook bevestigd door Liander.
- In navolging van Nota van Inlichtingen vraag 387: VDE norm vervalt, de IEC62196 blijft. IEC 60342 vervalt ook. Aanbesteder benadrukt dat Concessiehouder aan de vigerende normen moet voldoen. Indien gedurende Concessie wijzigingen optreden, gelden deze uiteraard ook voor Concessiehouder.

Gezien de hoeveelheid vragen & antwoorden, heeft Aanbesteder besloten de Nota voor uw gemak ook in Excel-format beschikbaar te stellen. NB: in geval van verschillen, is de PDF-versie altijd leidend.

Graag uw aandacht voor de volgende aangepaste of toegevoegde bijlagen:

- AL Bijlage 8 v3 - gewijzigd overzicht over te nemen laadpalen dd. 30-8-2022
- AL Bijlage 22 - API specificatie Flexpower 3 (in JSON-formaat)
- AL Bijlage 23 - Voorbeeldprofiel Flexpower 3 (in JSON-formaat)
- AL Bijlage 24 - Afspraken overname laadpalen gemeente Amsterdam

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
1	5	Inschrijver begrijpt uw hoge ambities rondom deze thema's. Is concessieverlener zich ervan bewust dat deze eisen ervoor zorgen dat 1) goed werkende laadpalen moeten worden vervangen en dat dit buitensporig veel CO2-uitstoot teweeg brengt, 2) buurten extra overlast krijgen omdat er binnen korte termijn veel moet worden veranderd, ipv wanneer dit over langer termijn mag worden uitgespreid, 3) dat dit kapitaalvernietiging is omdat de meest recente laadpalen op over te nemen netwerk zeker de aankomende 5 jaar goed kunnen communiceren. Inschrijver wil hierbij benadrukken dat de huidige OCPP 1.6 ook goed te beveiligen is zonder de extra (in de ogen van de inschrijver) onnodige kapitaalinvestering. Inschrijver is ervan overtuigd dat aan alle eisen rondom cyber security te voldoen is zonder OCPP 2.0.1. Inschrijver vraagt de concessiehouder om hier nog eenmaal grondig naar te kijken. Wil CV overwegen de OCPP 2.0.1. eis te laten vervallen met het oog op bovenstaande argumentatie?	Aanbesteder heeft deze argumenten in oogschouw genomen en een afweging gemaakt. Uw voorstel is niet akkoord.
2	8	Dit betekent dat er een extra slimme meter geplaatst moet worden in vergelijking met een reguliere laadeilandoplossing. Hiermee wordt geld en mankracht verspild. Hierbij het verzoek aan Concessieverlener om toch uitbreidingen tot laadeiland toe te laten in deze concessie. Kunt u hiermee instemmen?	Nee, dat is niet conform de huidige plaatsingsovereenkomst waar exclusiviteit is opgenomen door uitbreiding van het laadnetwerk o.a. o.b.v. datagestuurd plaatsen.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
3	16	Aanbesteder ziet geen reden om te interfereren met eventuele prijsverschillen tussen onderhavige Concessie en de andere concessie die momenteel loopt in Amsterdam o.a. omdat de concessie van deze tender het merendeel van de laadpalen bevat in de stad. Gegadigde vraagt Aanbesteder hier nogmaals naar te kijken. Gegadigde wil hier een aantal argumenten voor aandragen: 1. In de andere concessie kan echter gekozen worden om de prijs niet te indexeren, maar kan de Concessieverlener de andere Concessiehouder een vergoeding geven ter compensatie. Hierdoor kan de Concessieverlener de ene Concessiehouder kunstmatig een betere concurrentiepositie geven. Daarbij zal het aantal te plaatsen laadpalen toenemen in de andere Concessie. 2. Gegadigde maakt zich ook zorgen om de prijsverschillen tussen AC en DC rondom de stad (deze verschillen zullen op sommige momenten beperkt zijn). 3. Aanbesteder geeft in het antwoord op vraag 16 aan dat deze aanbesteding op dit moment het merendeel van de laadpalen in de stad omvat. Deze bron toont aan dat het verschil tussen de twee contracten minimaal is, omdat 2200 palen worden geplaatst in de andere concessie (bron: https://services.totalenergies.nl/totalenergies-breidt-het-laadnetwerk-van-de-gemeente-amsterdam-uit-met-2200-nieuwe-laadpunten). Gegadigde zou verwachten dat de gemeente Amsterdam in ieder geval hun afdracht verlaagt op die momenten dat de prijsverschillen (flink) verschillen tussen de concessiehouders (AC) en/of om juist een prijsverschil te borgen tussen AC/DC laders en daarmee een eerlijke concurrentiepositie te creëren tussen verschillende Concessiehouders. Hiermee wordt ook een gezonde businesscase geborgd voor alle partijen. Kan Aanbesteder hiermee instemmen?	Aanbesteder gaat niet akkoord. Het eerste argument is voor Aanbesteder niet helder, maar Aanbesteder kan aangeven dat in de andere concessie tevens een afdracht aan de gemeente Amsterdam plaatsvindt (maar dan per geplaatste laadpaal die in ieder geval niet wijzigt). De prijs van DC laden fluctueert ook mee met de marktontwikkelingen. De link naar het nieuwsbericht over de huidige concessie betreft laad<u>punten</u> en niet naar laad<u>palen</u>. Daarom omvat deze Concessie het merendeel van de laadpalen in Amsterdam. Aanbesteder streeft uiteraard een gezonde financiële situatie na, maar in oogpunt van Aanbesteder betekent dit dat laadinfrastructuur steeds meer moet meebewegen met marktontwikkelingen (en dus de daadwerkelijke prijs).
4	21	Hierbij wil ik aangeven dat het antwoord dat u geeft op vraag 21 niet juist is. Voor de Tender AL 2020-0251 Openbare Laaddiensten Elektrisch Vervoer Amsterdam is er afstemming dat Quint van Ginkel de aansluitingen doet voor deze laadpalen in oa voor Stam & Co Infratechniek, maar voor alle andere aansluitingen is er geen onderaannemingsovereenkomst met Quint & van Ginkel, dus het antwoord geldt niet voor het huidige contract. Graag dit aanpassen in de antwoorden aub.	U heeft gelijk. Hierbij een rectificatie: Stam&Co is voor wat betreft vervangingen de partij die de werkzaamheden namens Liander uitvoert. Voor de huidige plaatsingsaanbesteding is een overeenkomst opgesteld met Stam & Co en Quint & van Ginkel. Voor de overname aanbesteding geldt deze overeenkomst echter niet. Het staat Inschrijvers echter wel vrij om Stam&Co te contacteren om een dergelijke overeenkomst met een dezelfde of een andere onderaannemer te maken voor onderhavige Concessie (idealerweise een aannemer die ook reeds door Liander geselecteerd is). Hierbij staat het concessiehouder vrij om afspraken te maken hoe onderaannemers namens de contractaannemer(s) van Liander werkzaamheden uitvoeren. De contactgegevens van Stam&Co zijn: Soraya Ekkel, s.ekkel@stamenco.nl.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
5	22	Kan gegadigde hieruit concluderen dat bij het vervangen van een component, of een groep componenten, die individueel gecertificeerd zijn, de aanbestedende akkoord gaat met installatie zonder de nieuwe samenstelling voor de hele laadpaal opnieuw te certificeren?	Ja, wanneer een type component van een fabrikant niet meer leverbaar is en deze 1 op 1 kan worden vervangen voor een andere type component met exact dezelfde specificaties (en certificatie) mag deze zonder testen worden vervangen. Wijken de specificaties af, dan dient er een nieuwe test te worden uitgevoerd. De testresultaten dienen te worden geaccodeerd door de installatieverantwoordelijke van de Concessiehouder en ter goekeuring bij de Concessieverlener te worden ingediend. Wanneer er bij een groep van gelijke laadpalen een bepaald component moet worden vervangen dan volstaat het als er 1 laadpaal wordt getest.
6	26	Is er al een last and final buy uitgegeven door voormalig concessiehouder of weet deze al dat er één aan zit te komen? Dit is nodig voor de vervangingsmogelijkheden van de componenten van het huidige netwerk. Zo ja, zou deze kunnen worden gecommuniceerd met inschrijver?	Daarvan is huidig concessiehouder niet op de hoogte. Huidige concessiehouder draagt lopende garanties van de laadpalen over. De nieuwe concessiehouder dient afspraken te maken met de fabrikanten over levering van onderdelen en last and final buy
7	42	Tegen welke cybersecurity eisen wordt de huidige concessiehouder getoetst? Op die van de huidige overeenkomst of deze nieuwe overeenkomst?	De laadpalen en infrastructuur worden getoetst op alle nu bekende kwetsbaarheden en maakt gebruik van de meest recente kennis die hier is. Dit staat los van specifieke protocollen of contract-/aanbestedingsdocumenten. Zie verder antwoord op vraag 42 van Nota van Inlichtingen 1.
8	58	Wanneer de afwijkende binnenkanten ervoor zorgen dat de laadpaal niet voldoet aan de eisen van de opleveringstoets, wie is er dan verantwoordelijk voor de kosten? Gaat CV ermee akkoord dat voormalig concessiehouder in principe goedwerkende laadpalen levert en mochten problemen met het binnenwerk leiden tot niet werkende laadpalen, voormalig concessiehouder de kosten hiervoor draagt?	Zie vragen 23 en 45 van Nota van Inlichtingen 1, en vraag 17 van deze Nota. De laadpalen worden veilig en functioneel opgeleverd. Ommissies die tijdens de overname worden geconstateerd waardoor laadpalen niet veilig of functioneel zijn, zijn voor rekening van huidig/voormalig concessiehouder. Concessiehouder kan herstelwerkzaamheden aanvragen bij huidig/voormalig concessiehouder. Pas na herstel zal een finale Opleveringstoets/SAT en overdracht plaatsvinden.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
9	65	Het gegeven antwoord is voor Gegadigde nog niet helder. Kan de Gegadigde zich bijv. ook beroepen op een referentieproject waarbij zij een derden nodig hadden voor Beheer en onderhoud, maar deze derden is nu geen onderdeel(derden) van deze inschrijving (Gegadigde levert een referentieproject in met een andere B&O partij dan zij nu inschrijven). Voorbeeld: Gegadigde is verantwoordelijk voor exploiteren en verrekenen. Is eindverantwoordelijk voor beheer & onderhoud maar heeft een derden ingehuurd voor de feitelijke werkzaamheden. Deze derden in het referentieproject, maakt geen onderdeel uit van deze tender. Wel was Gegadigde zelf eindverantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. Kan Aanbesteder bevestigen dat dit referentieproject akkoord is? Mocht dit namelijk niet het geval zijn: dan kan Gegadigde alleen met partijen werken waarmee reeds een samenwerking is >300 laadpalen.	Gegadigde kan zich beroepen op één referentieproject waarbij zij een derde heeft ingehuurd voor het uitvoeren van het beheer & onderhoud. In dat geval doet gegadigde beroep op de bekwaamheid van de derde om te voldoen aan de geschiktheidseis van paragraaf 4.2.3 van de aanbestedingsleidraad. Gegadigde dient Deel II C van het UEA met ja te beantwoorden. De derde dient zelf ook een eigen UEA in te vullen en te ondertekenen. De UEA van de derde dient gevoegd te worden bij de de inschrijvingsdocumenten die gegadigde indiend. De derde dient ook te beschikken over de geldige bewijsmiddelen conform paragraaf 6.1 aanbestedingsleidraad. Aanbesteder bevestigt dus dat het mogelijk is dat gegadigde een referentieproject indient waarin gegadigde niet samen met de derde heeft deelgenomen aan de aanbestedingsprocedure of te wel niet samen met de derde heeft ingeschreven. Gegadigde was de opdrachtnemer en de derde de onderaannemer. Gegadigde was de opdrachtnemer voor het beheer & onderhoud, exploiteren en verrekenen. Maar gegadigde heeft het beheer & onderhoud door de derde laten uitvoeren. Indien gegadigde deze derde weer wil inhuren voor de uitvoering van het beheer & onderhoud in het kader van concessieovereenkomst overname van de openbare laadinfrastructuur dan kan het referentieproject ingediend worden voor kerncompetentie A “beheer, onderhoud, exploitatie en verrekening”. Maar dan moet gegadigde wel vermelden in de inschrijvingsdocumenten dat hij voor de uitvoering van de huidige opdracht weer deze zelfde derde zal inhuren voor het beheer & onderhoud.
10	69	Is het voor het indienen van een ervaringsreferentie mogelijk een referentie in te dienen van een bedrijf binnen de groep van bedrijven waartoe het inschrijvende bedrijf behoort, aangezien de inschrijvende partij kan rekenen op steun van dit bedrijf?	Dit is mogelijk, mits dit bedrijf wordt opgegeven als derde. Indien een Inschrijver niet zelf aan deze kerncompetentie kan voldoen, mag Inschrijver een beroep doen op een referentieproject van een derde mits Inschrijver deze derde ook gaat inhuren voor de overname van de laadpalen in het kader van deze Concessieovereenkomst. In dat geval doet gegadigde beroep op de bekwaamheid van de derde om te voldoen aan de geschiktheidseis van paragraaf 4.2.5 van de aanbestedingsleidraad. Inschrijver dient Deel II C van het UEA met ja te beantwoorden. De derde dient zelf ook een eigen UEA in te vullen en te ondertekenen. DE UEA van de derde dient samen met de inschrijvingsdocumenten van Inschrijver ingediend te worden. De derde dient ook te beschikken over de geldige bewijsmiddelen conform paragraaf 6.1 aanbestedingsleidraad. Gegadigde moet wel vermelden in de inschrijvingsdocumenten dat hij voor de uitvoering van de overname laadpalen deze derde zal inhuren.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
11	80	Een mogelijke eis van Liander is om alle aansluitkabels te vervangen voor een 4x16cu aansluitkabels (ook benoemd in PvE eis 102). Kan CV uitsluitel geven of Liander voornemens is om een 4x16cu aansluitkabel te vereisen voor alle te vervangen laadpalen?	Alle 4x10cu aansluitkabels zullen bij vervangingen worden vervangen voor een 4x16cu aansluitkabel. Liander neemt dan de kosten voor het vervangen van de aansluitkabel op zich.
12	80	Omvat slim opladen ook opladen met verminderd vermogen of moet het verbruik tussen bepaalde tijdstippen 0 zijn?	Uw verwijzing naar vraag 80 is incorrect. In vraag 312 van Nota van Inlichtingen 1 staat toegelicht dat door de groepering onder een MSR en de beperkte gelijktijdigheid van gebruik van de Laadpunten, er voor de individuele Laadpunten bijna altijd ruim genoeg capaciteit beschikbaar is. Indien toch te veel EVs tegelijkertijd laden, start een roulatieysteem, waarbij het vermogen aan een EV tijdelijk 0 is.
13	81	Aanbesteder geeft aan dat de 6e bullit van kwaliteitsplan A ook geldt voor huidige concessiehouder. Kan Aanbesteder SMART maken wat zij in deze bullit bedoelt met 'data'?	Alle data die verkregen is vanaf aanvang huidige overeenkomst tot en met datum overnameprotocol die betrekking heeft op de historie en status van de Laadpalen, zodat Concessiehouder en Concessieverlener inzicht heeft in het Laadnetwerk. Huidig/voormalig concessiehouder stelt deze data ter beschikkingen dient volledig te worden ontsloten en beschikbaar te zijn voor Concessieverlener. Aanvullend dient de data die voortkomt uit de eisen als gesteld in deze aanbesteding te worden toegevoegd (bijv. Opleveringstoets), ontsloten en elektronisch beschikbaar te zijn voor Concessieverlener. In geval dat u huidig/voormalig concessiehouder bent, neemt u data van uzelf (en derde partijen) over maar kunt u beschrijven op welke wijze dat de data structureel, veilig en grondig ontsloten en beschikbaar wordt gesteld.
14	83	Gegadigde leest uit antwoorden op vraag 80, 81 en 84 dat aanbesteder grote waarde hecht aan een doordacht, transparant en realistisch overnameplan. Deze kenmerken leiden echter niet per definitie tot een 'snelle en efficiënte overname', terwijl aanbesteder dit wel als ultiem beoordelingscriterium heeft vastgesteld. Door specifiek snelheid en efficiëntie als hoofddoel te benoemen, hetgeen exact de punten zijn waar huidig concessiehouder per definitie een voordeel in heeft, creëert aanbesteder een ongelijk speelveld in de beoordelingsmethodiek. Daarnaast is gegadigde van mening dat snelheid reeds geborgd wordt binnen het PvE (vóór 1 juli alles overnemen; vóór 1 januari 2024 alle palen state of the art). Gegadigde vraagt aanbesteder daarom om de beoordelingscriteria 'snel' uit de doelstelling te halen. Kunt u hiermee instemmen?	Aanbesteder haalt snel niet uit de doelstelling. Echter zoals u goed begrijpt, is een SMART (en dus acceptabel, realistisch en tijdsgebonden) plan gevraagd. De einddeadline is door Aanbesteder gesteld op 1 juli 2023 voor de fysieke overname en 1 januari 2024 voor het voldoen aan het gehele PVE. Deze deadlines zijn maatgevend en maken een snelle en efficiënte overname noodzakelijk. De overnamewerkzaamheden gelden ook voor de huidige concessiehouder, mocht deze de concessie verwerven. De overname werkzaamheden dienen te zijn voorzien van een prijs zodat de weging zuiver kan worden uitgevoerd.
15	85	Kan concessiehouder aangeven of dit backoffice systeem beschikt over een gemakkelijke exporttool of API om te wijzigen van backend en/of te exporteren van data?	Op dit moment niet, maar huidig concessiehouder maakt graag afspraken met Concessiehouder t.b.v. de wijze van en het protocol voor data overdracht.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
16	97	Wie zou verantwoordelijk zijn voor de firmware-updates van de apparaten?	Concessiehouder. Zie ook eis 73 van het Programma van Eisen. De huidige concessiehouder zal de laatste versie delen met de nieuwe concessiehouder.
17	98	Wat is de huidige staat van fysieke veiligheid van de over te nemen laadpalen?	De laadpalen zijn veilig en functioneel. Kortom: de fysieke veiligheid wordt geborgd.
18	99	Aanbesteder beschrijft in het antwoord op vraag 99 dat zij geen acute zorg hebben. Dank voor het antwoord. Gegadigde krijgt echter nog geen bevestiging of zij het correct interpreteren of zij in dit plan ook moeten beschrijven hoe zij invulling geven aan eis 124?	Zie vraag 426 van Nota van Inlichtingen 1.
19	103	CV geeft aan dat Liander bezig is een nieuw vervangingstarief op te stellen. Wat wordt dit tarief? Wanneer wordt dit tarief gepubliceerd?	De acties om het vervangtarief op te stellen wordt door Liander opgestart. Dit zal in de loop van het vierde kwartaal bekend worden. Voor de meest recente status en indicatie van het bedrag, kunnen inschrijvers contact opnemen met Liander (Ralf Arts, ralf.arts@alliander.com).
20	106	Kan Aanbesteder bevestigen dat Gegadigde maatregelen mag opschrijven waarvoor toestemming derden (bijv. gemeenten en/of netbeheerder) nodig is om deze ten uitvoer te brengen? Zij zijn immers niet verplicht mee te werken aan de voorgestelde maatregelen van de Gegadigde en ten tijde van de tender kan Gegadigde geen toestemming vragen.	Dat is correct. Middels uw plan van aanpak kunt u uw visie op de samenwerking geven. De SLA en wijze van samenwerking wordt echter gezamenlijk geaccordeerd.
21	107	ON begrijpt dat een optimale inzet van laadinfrastructuur essentieel is binnen de energietransitie. Mede daarom zijn er nationale discussies en ontwikkelingen die hiervoor een nieuw kader gaan scheppen. Denk aan aanpassing van de tariefstructuur voor kleinverbruik aansluitingen en bijvoorbeeld de inzet van laadpalen voor congestiehandel via o.a. GOPACS. OG kiest er nu voor eigen afspraken met ON te willen maken, die in de toekomst mogelijk afwijken van, of op gespannen voet staan met nationale afspraken of beleid. ON ziet het als onwenselijk dat uitdagingen rondom netcongestie en de inpassing van laadinfrastructuur in lokale regelingen wordt opgelost. Verzoek om deze eis daarom te laten vervallen, en als dat verzoek niet wordt ingewilligd, aan te geven of OG intentie wil uitspreken of deze eis in lijn zal worden gebracht met nationale afspraken (wanneer deze mochten worden ingevoerd).	Niet akkoord. De invulling van het beoogde nationale 'Slim laden voor Iedereen' is overigens gestoeld op de Amsterdamse werkwijze.
22	107	Als de gemeente de huidige infrastructuurvoorzieningen zo optimaal mogelijk wil benutten, hoe verhoudt zich dat dan tot de eis van OCCP 2.0.1 ba 01.01.2024? Dit zou betekenen dat het merendeel van de oplaadstations moet worden vervangen, ook al hebben ze hun einde levensduur nog niet bereikt.	Het optimaal inzetten refereert in dit geval naar het optimaal inzetten van laadpalen op het elektriciteitsnet. Zie verder vraag 1 en 104 voor beantwoording over OCCP 2.0.1.
23	109	Kan gegadigde ervan uitgaan dat eis 44 wel geïmplementeerd kan worden ondanks dat netbeheerder de middenspanningsruimtes mogelijk nog niet bemeten heeft? Dit is ook relevant in het opstellen van de planning voor de implementatie van eis 44.	Ja Eis 44 wordt ook dan geïmplementeerd. Conform Eis 44 en vraag 24 wordt de basiscapaciteit onderling afgesproken en additionele capaciteit gecommuniceerd.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
24	109	Is een voorspelling/verwachting van toekomstige netbelasting onderdeel van deze modellen? Zo ja, kan deze gedeeld worden met Gegadigden? Dit is essentiële informatie om te bepalen wat de impact op CPO business case en e-rijder wordt. Immers, als de modellen aantonen dat er in de toekomst zeer beperkende profielen nodig zijn om het net in stand te houden, dan heeft dat impact op de e-rijder en de CPO.	Een voorspelling/verwachting van toekomstige netbelasting is inderdaad onderdeel van deze modellen. De resultaten van de modellen worden vertaald in maximale netbelastingsprofielen die door de netbeheerder aan de Concessiehouder worden gestuurd (zie vraag 311 en 316 van Nota van Inlichtingen 1, met aanvulling dat netbeheerder op dit moment neigt naar OSCP maar waar de invulling onderling wordt afgestemd). Conform vraag 312 van Nota van Inlichtingen 1 is de doelstelling van Aanbesteder niet het kanabiliseren op het verbruik, m.n. omdat zij een betrouwbaar netwerk aan Gebruikers wil bieden. Daarom wordt (conform Eis 44) de basiscapaciteit in afstemming tussen Concessiehouder, Concessieverlener en netbeheerder bepaald. In een gezamenlijke SLA wordt gestreefd naar redelijkheid, zodat de E-rijders worden voldaan in hun laadbehoefte. Op grond van onder andere de resultaten van FlexPower project, blijkt ook dat de maximale netbelastingsprofielen nauwelijks impact hebben op de totale hoeveelheid geladen kWh. In aanvulling op vorige nota: er zijn verschillende hoeveelheden laadpalen onder een MSR mogelijk (bijv. 3,5 of 7 laadpalen onder 1 MSR). Tijdens het opstellen van de SLA en het bepalen van de basiscapaciteit zal gestreefd worden om de basiscapaciteit voor MSR's met minder laadpalen (bijv. 3) hoger te zetten in vergelijking met de basiscapaciteit voor MSR's met meer laadpalen (bijv. 7), zodat de aan te bieden capaciteit voor de E-rijder en het totaal geladen kWh hier niet onder lijdt.
25	113	Kan CV verhelderen wat er bedoeld wordt met project specifieke bewijsstukken? Bedoelt CV hiermee dat de organisatie als geheel niet per se gecertificeerd hoeft te zijn maar dat er enkel moet worden aangetoond dat binnen de scope van deze concessie moet worden voldaan conform het CO2 ambitieniveau? Kan CV een voorbeeld geven van een bewijsstuk dat moet worden overlegd? En door wie en op welke manier worden deze bewijsstukken beoordeeld?	Dat is correct. De eerste mogelijkheid is dat Inschrijver beschikt over een CO2 bewust certificaat. De tweede mogelijkheid is dat Inschrijver specifiek op projectniveau aantoont dat het (voor deze Concessie) voldoet aan het ambitieniveau waarmee het gaat inschrijven. De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO) beheert de CO2-prestatieladder. De ladder kent vijf treden. De trede van een bedrijf op de ladder wordt bepaald door een score op basis van ongeveer veertig subcriteria. Voor meer info: skao.nl. Hier staat alle actuele informatie over de procedure en het certificaat. Ook is hier het actuele handboek CO2-prestatieladder 3.1 te vinden. Verder verwijzen wij ook naar het 'Handboek aanbesteden 3.1.'

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
26	118	Gecombineerd met het afwijzen van de gemeente van het overnemen van de Oekraïne clause van Bouwend Nederland, leidt dit tot een onredelijk lange termijn waarbinnen de inschrijver haar inschrijving gestand moet doen. Wij verzoeken de gemeente dan ook om de Oekraïne clauses van Bouwend Nederland dermate te wijzigen dat deze wel acceptabel zijn voor de Gemeente. Gegadigde is namelijk van mening dat het in de huidige onzekere marktsituatie onredelijk is om een dermate lange gestanddoeningstermijn te hanteren.	Nogmaals het gaat hier om een complexe aanbesteding van een concessie met een lange looptijd en daarom is zorgvuldigheid geboden. Aanbesteder raadt u aan om de artikelen 19.5, 19.6 en 19.7 concept overeenkomst te lezen over de indexeringen. Aanbesteder neemt de Oekraïne-clausules van Bouwend Nederland niet over. Tegelijkertijd erkent Aanbesteder de zorg en de behoefte aan bescherming van de opdrachtnemer die uit deze clausules spreekt. De gemeente Amsterdam kan zich echter niet vinden in de onvoldoende specifieke wijze waarop de Oekraïne-clausules van Bouwend Nederland zijn verwoord. Bij de afwikkeling van de eventuele gevolgen van de oorlog in Oekraïne gaat Aanbesteder uit van de bestaande administratieve voorwaarden en treden wij elke opdrachtnemer redelijk en billijk tegemoet, waarbij wij in steeds in overleg met de opdrachtnemer de specifieke omstandigheden van het geval in beschouwing nemen.
27	119	Aanbesteder geeft op vraag 119 als antwoord dat het niet mogelijk is een vergoeding te ontvangen. Dit antwoord is helder voor Gegadigde. Gegadigde heeft ook gevraagd naar de rationale achter deze open begroting als deze geen meerwaarde heeft voor de aanbesteding. Kan Aanbesteder dit motiveren?	Conform paragraaf 6.10 van de Aanbestedingsleidraad en vraag 120 van Nota van Inlichtingen 1 ontvangt Aanbesteder een open begroting voor de insschrijfprijs per kWh. Aanbesteder gebruikt de open begroting om te beoordelen of de inschrijving (befrijdseconomisch) haalbaar en redelijk is. Indien hier twijfels over ontstaan, krijgt de Inschrijver de gelegenheid tot het geven van een nadere toelichting. Mocht deze nadere toelichting naar oordeel van de Aanbesteder niet leiden tot een deugdelijk onderbouwing kan de Aanbesteder de Inschrijving ongeldig verklaren, waarbij dit getoetst is door een onafhankelijke en gekwalificeerde derde. Aanbesteder verwacht dat het upgraden of vervangen een aanzienlijke kostenpost is, daarom acht Aanbesteder het wenselijk om inzicht te hebben in deze kosten.
28	119	Kan de concessieverlener dit motiveren?	Zie vraag 27.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
29	121	Gegadigde kan zich niet vinden in de gedachte van de gemeente dat omdát er een marktconsultatie geweest is, er geen aanvullende informatiebehoefte meer kan ontstaan na het publiceren van de aanbestedingsstukken. Tijdens de marktconsultatie leek het om een overname te gaan, waarbij vervanging secundair was en was het PvE niet bekend. Hierdoor konden marktpartijen toen niet bepalen welke informatie nodig is om tot een indiening te komen. Nu blijkt bijvoorbeeld uit het PvE dat uitleesbaarheid van de slimme meter een harde eis is. De door de CV beschikbaar gestelde data omtrent uitleesbaarheid van slimme meters is moeilijk te interpreteren: is de classificatie 'uitleesbaar' een samenvatting van een langere periode of is het een snapshot van één moment? Hierdoor kunnen inschrijvers geen goede inschatting maken voor de vervangingsstrategie. Ten behoeve van een gelijk speelveld zouden alle inschrijvende partijen over dezelfde informatie moeten beschikken om tot een vervangingsstrategie te komen. Dat is nu niet het geval. Voormalig concessiehouder weet als enige partij o.a. de oorzaak van de niet-uitleesbaarheid van de slimme meters. Zij kunnen dit namelijk via de netbeheerder en het CAR systeem inzien. Hierdoor kunnen zij per definitie beter inschatten wat er nodig om aan de uitleesbaarheidseis te voldoen, terwijl andere partijen hier risico voor moeten doorrekenen. Gegadigde vraagt de gemeente daarom de oorzaak van de niet-uitleesbaarheid van de ca. 1000 niet-uitleesbare laadpalen bij voormalig concessiehouder op te vragen en te delen met alle partijen, ten behoeve van een gelijk speelveld. Indien de gemeente hier niet mee instemt, verzoeken we de gemeente toe te lichten waarom zij ervoor kiest om geen gelijk speelveld te creëren op dit gebied.	Dat is Aanbesteder met u eens, maar dat was de reden waarom bepaalde informatie niet direct met de publicatie van de aanbesteding was aangeleverd. Na aanleiding van vragen tijdens de eerste Nota van Inlichtingen zijn daarom Bijlagen AL 8 en 9 aangescherpt en Bijlagen AL 13 t/m 21 toegevoegd. Zie verder vraag 98 voor antwoord op uw vraag.
30	129	Kunt u bevestigen dat de groepsgarantie moet worden afgegeven door de directe moedermaatschappij van de biedende partij?	Indien inschrijver deel uitmaakt van een groep of holding moet de moedermaatschappij een concerngarantie afgeven. Een concerngarantie verplicht de moedermaatschappij om de verplichtingen van de dochtermaatschappij (de inschrijver) na te komen wanneer de dochtermaatschappij deze niet nakomt.
31	142	Kan, met het oog op de totstandbrenging van gelijke concurrentievoorwaarden, een belastingsprofiel per 15 minuten worden verstrekt?	Aanbesteder ziet geen mogelijkheid om dit op een heldere manier te communiceren. Daarnaast is Aanbesteder van mening dat - met uitbreiding van Bijlage AL17 - alle Inschrijvers een goed beeld kunnen creëren van de exploitatie van de laadpalen.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
32	146	In het geval een huidige laadpaal geen slimme meter heeft, dient deze door netbeheerder Liander geïnstalleerd te worden. Het installeren van de slimme meter, na vervanging of upgradering van de laadinfrastructuur, kost tijd. Gegadigde heeft zorgen over wat er gebeurt i.r.t. de deadline voor overname (1 januari 2024) in het geval dat netbeheerder niet genoeg capaciteit heeft de slimme meters op tijd te installeren. Deze zorg is gebaseerd op o.a. deze bron over het tekort aan 3-fase meters (bron: https://www.liander.nl/metertekort). In deze bron beschrijft Liander ' <i>Het is erg vervelend, maar we weten nog niet hoelang het duurt voordat er weer voldoende meters zijn. Onze leveranciers kunnen ons niet garanderen dat de leveringen die gepland staan op tijd geleverd worden.</i> ' Kan Aanbesteder toelichten hoe zij dit ziet? Valt dit onder een situatie waar Concessiehouder niks aan kan doen indien de deadline daardoor niet wordt gehaald?	Concessiehouder is verantwoordelijk voor het behalen van deadline. Echter: in het geval Liander aantoonbaar geen slimme meters kan leveren binnen de deadline, valt dat buiten de invloedssfeer van Concessiehouder. Concessiehouder kan in dat geval tijdig de situatie aankaarten bij Concessieverlener, waarbij gezamenlijk een redelijke oplossing wordt gezocht.
33	164	De OG geeft aan zich niet te kunnen vinden in de onvoldoende specifieke wijze waarop de Oekraïne clausules van Bouwend Nederland zijn verwoord maar erkent wel de zorg en de behoefte aan bescherming van opdrachtnemer. Kan de Gemeente de Oekraïne clausules van Bouwend Nederland dermate wijzigen dat deze wel acceptabel is voor de Gemeente en opgenomen kan worden in de overeenkomst? Gegadigde is namelijk van mening dat de bestaande administratieve voorwaarden onvoldoende zien in remedies welke afdoende zijn in de huidige onzekere marktsituatie.	Nee, de aanbesteder is van mening dat de bestaande regelingen afdoende zijn om de risico's beheersbaar te houden.
34	166	Is de Aanbesteder - mede gezien artikel 1.3 Concessieovereenkomst en de omvang (474 vragen) van de NvI - bereid om het antwoord van de Aanbesteder in artikel 11 lid 3 van de Concessieovereenkomst te verwerken door dit artikel aan te vullen met de volgende zin(sned): "De vrijwaringsplicht van de Concessiehouder is beperkt tot het door de Concessiehouder verzekerd bedrag conform lid 4."	Aanbesteder gaat niet akkoord met uw voorstel. Aanbesteder acht het verzekerd bedrag conform artikel 11 lid 4 concept concessieovereenkomst niet voldoende toereikend om de belangen van derden te waarborgen. Aanbesteder corrigeert het antwoord op vraag 166 van de eerste Nota van Inlichtingen d.d. 6 augustus 2022 en deze luidt nu als volgt: "Artikel 14.1 van de Algemene Inkoopvoorwaarden heeft betrekking op zowel een niet-toerekenbare en wel- toerekenbare tekortkoming bij de uitvoering van de Overeenkomst. De vrijwaring is beperkt tot € 2.500.000,- per gebeurtenis en maximaal € 10.000.000,- per jaar. Het past binnen het karakter van de concessie dat de concessiehouder verantwoordelijk is voor de wijze van exploiteren en dus ook de gemeente vrijwaart voor aanspraken van derden"

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
35	170	Is de Aanbesteder - mede gezien artikel 1.3 Concessieovereenkomst en de omvang (474 vragen) van de NvI - bereid om het antwoord van de Aanbesteder in artikel 16 van de Concessieovereenkomst te verwerken door artikel 16.11 aan te vullen met de volgende zin(sned): "De boetes zoals opgenomen in artikel 16.1 tot en met 16.10 worden de Concessieverlener niet opgelegd voordat Concessieverlener aan Concessiehouder schriftelijk heeft medegedeeld dat hij tekortschiet in de nakoming van de op hem rustende verplichting en de Concessiehouder een redelijke termijn is geboden om alsnog aan de betreffende verplichting te voldoen." Gezien de omvang van de NvI en de duur van de concessie acht de Inschrijver het niet onaannemelijk dat het antwoord op vraag 170 in de toekomst vergeten is en boetes zonder voorafgaande schriftelijke waarschuwing en redelijk hersteltermijn worden opgelegd. Graag ontvangen wij een gemotiveerd antwoord indien u hiertoe niet bereid blijkt te zijn.	Aanbesteder past artikel 16.13 als volgt aan: "De in deze bepaling opgenomen boetes worden alleen toegepast indien Concessieverlener aan Concessiehouder schriftelijk een Ingebrekestelling heeft verzonden en een redelijke termijn heeft geboden om de omissie waarop de boete is gebaseerd opgelost te hebben, en Concessiehouder niet aan dit termijn heeft voldaan".
36	190	Is de Aanbesteder - mede gezien artikel 1.3 Concessieovereenkomst en de omvang (474 vragen) van de NvI - bereid om het antwoord van de Aanbesteder in artikel 11 lid 3 van de Concessieovereenkomst te verwerken door dit artikel aan te vullen met de volgende zin(sned): "De vrijwaringsplicht van de Concessiehouder is beperkt tot het door de Concessiehouder verzekerd bedrag conform lid 4." Gezien de omvang van de NvI en de duur van de concessie acht de Inschrijver het niet onaannemelijk dat het antwoord op vraag 190 in de toekomst vergeten wordt en een onbeperkte vrijwaringsplicht wordt gehanteerd. Graag ontvangen wij een gemotiveerd antwoord indien u hiertoe niet bereid blijkt te zijn.	Niet akkoord zie antwoord vraag 34
37	191	Kunt u bevestigen dat verzekeringsdekking van onderaannemers ook kan worden aangetoond door verzekeringen die de onderaannemers rechtstreeks dekken in plaats van verzekeringsdekking van de biedende onderneming zelf?	Op zich is de constructie niet uitgesloten. Echter de inschrijver/concessiehouder moet er echter wel rekening mee houden dat in geval er claims komen van de gemeente, zijnde de contractpartij, maar ook van derden de inschrijver/concessiehouder daarop als eerste zal worden aangesproken en zij dan vervolgens de onderaannemer moeten aanspreken.
38	200	De Inschrijver meent dat ook een opzegtermijn van 8 maanden onredelijk kort en ongebruikelijk is, aangezien Inschrijver aanzienlijke investeringen zal moeten doen voor de Concessie en zelf lange termijn verplichtingen op zich neemt jegens zijn leveranciers. Inschrijver stelt daarom voor de opzegtermijn te wijzigen in 12 maanden. Kan de Aanbesteder bevestigen dat hij instemt met dit voorstel en zo niet, kan de Aanbesteder verklaren waarom hij de gehanteerde (en ongebruikelijke) termijn van 8 maanden als redelijk kwalificeert?	In artikel 17.1 concept concessieovereenkomst gaat het om een opzegging en niet om ontbinden wegens wanprestatie. In geval van een opzegging treden partijen in gesprek over de afwikkeling. Aanbesteder gaat niet mee met het voorstel van 12 maanden want dat maakt de wachtkameroverkomst met een looptijd van 16 maanden behoudens de gevallen van ontbinding waardeloos.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
39	201	Op grond van artikel 6:267 lid 1 BW kan de "normale" ontbinding plaatsvinden door een schriftelijke verklaring en derhalve zonder gerechtelijke tussenkomst. De Inschrijver verzoekt de Aanbesteder derhalve vriendelijk zijn antwoord op vraag 201 te heroverwegen en alsnog in te stemmen met ons voorstel om de volgende zinsnede aan artikel 17.2 toe te voegen: "(...) tenzij de wetovertreding, gezien haar bijzondere aard of geringe betekenis, deze ontbinding met haar gevolgende niet rechtvaardigt."	Niet akkoord. Anders dan bij het door de gegadigde geciteerde artikel 6:265 BW gaat het hier niet om 'iedere tekortkoming' maar heel specifiek om het niet voldoen aan 'landelijke wet- en regelgeving'. Hetgeen van een ander gewicht is.
40	208	Interpreteert Gegadigde het correct dat indien de benzine en/of diesel prijs het laadtarief (omgerekend naar euro/km) overschrijdt, de Concessieverlener het recht behoudt om de vergoeding van maximaal 5 cent per kWh te blijven hanteren? Terwijl het verschil tussen benzine/diesel prijs en laadtarief 50/50 wordt verdeeld tussen Concessieverlener en Concessiehouder? Het lijkt Concessiehouder in deze redelijk dat eerst de vergoeding richting de Concessieverlener verlaagd wordt (Eventueel naar 0) om te voorkomen dat de laadprijs de benzine en/of diesel prijs overstijgt, alvorens besloten wordt om het eventuele verschil in prijs over beide partijen te verdelen. Kan Aanbesteder hiermee instemmen?	Dat interpreteert u goed. Aanbesteder gaat niet akkoord met uw voorstel.
41	211	Als Gegadigde de optelstom maakt van de Endex van Q2 2022 (0.2207) + EB + ODE komt zij al uit boven de minimum prijs van EUR 0.26. Hier zit installatie, kosten Liander en marges voor energie nog niet in. Gegadigde is van mening dat iedereen in staat moet zijn het maximaal aantal punten te behalen (ter vergelijking: het zou gek zijn om een examen te maken, maar nooit in staat te kunnen zijn om een 10 te halen; in deze aanbesteding lijkt de volledige 32 punten behalen dus onmogelijk). Daarbij is Gegadigde van mening dat het belang van de Aanbesteder is dat prijs niet doorslaggevend is voor de tenderwinst. Aanbesteder is gebaat bij de beste prijs/kwaliteit verhouding. Waarbij Gegadigden het grootste verschil maken voor Aanbesteder op basis van kwaliteit, omdat Gegadigden op en/of zo dicht mogelijk op het minium bedrag proberen uit te komen. Een onderbouwing van de inkoopprijs en/of inkoopstrategie zal Aanbesteder niet behoeden dat Gegadigden mogelijk de tender zullen kopen. Gegadigde stelt daarom voor dat Aanbesteder de minimumprijs substantieel verhoogd. Gegadigden is bereid via de berichtenmodule bewijs te leveren aan Aanbesteder voor het benodigde minimum. Dit zal leiden tot een gezonde business case voor Gegadigden en te zorgen dat Aanbesteder in staat is een partij te selecteren op basis van de beste prijs/kwaliteit verhouding i.p.v. prijs. Staat Aanbesteder hiervoor open?	Aanbesteder deelt uw mening dat kwaliteit prevaleert en daarom kunnen Inschrijvers 60 punten krijgen voor kwaliteit en 40 voor prijs (waarvan 34 voor inschrijfprijs per kWh). De kwaliteit van beoordeeld op score 1-5 en Aanbesteder beloont onderscheidend vermogen in de kwaliteitsscore. Daarnaast ziet Aanbesteder de open begroting als onderbouwing van de inkoopprijs als een geschikt middel om te beoordelen of de inschrijving (beprijdseconomisch) haalbaar en redelijk is. Indien hier twijfels over ontstaan, krijgt de Inschrijver de gelegenheid tot het geven van een nadere toelichting. Mocht deze nadere toelichting naar oordeel van de Aanbesteder niet leiden tot een deugdelijk onderbouwing kan de Aanbesteder de Inschrijving ongeldig verklaren, waarbij dit getoetst is door een onafhankelijke en gekwalificeerde derde. Dit geldt uiteraard voor zowel te hoge als te lage inschrijvingen op (onderdelen van) de inschrijfprijs. Met deze gestelde randvoorwaarden gaat Aanbesteder niet akkoord met uw voorstel. N.B.: Aanbesteder wil u erop attent maken dat voor EB, ODE en netbeheerderstarief een fictief bedrag is opgenomen (zie 5.2). Inschrijvers zijn verplicht deze fictieve bedragen over te nemen in de inschrijving. Kortom: inschrijvers kunnen alleen variëren met de installatieprijs en energie-inkoop component (Aanbesteder ziet dat uw argument daarmee niet wijzigt, maar vindt het belangrijk dat dit duidelijk is).

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
42	211	Gegadigde acht de bandbreedte, ook met de nieuwe toelichting van Aanbestedende dienst, als ontoereikend. Aanbestedende dienst geeft aan een gezonde business case te wensen voor Gegadigde. Met de huidige bandbreedte en toelichting bij vraag 211 is dit echter niet mogelijk. Gegadigde is bereid om vertrouwelijk bewijs te leveren om te laten zien dat de huidige bandbreedte (op basis van Q2 2022) opgehoogd dient te worden om überhaupt een aanbieding o.b.v. een gezonde business case te doen. Staat Aanbesteder daarvoor open?	Niet akkoord, zie ook vraag 41.
43	211	Gegadigde heeft o.a. in vraag 41 de 0 waarde weergegeven (0,2207 euro cent / kWh.). Kan Aanbesteder bevestigen of deze correct is? Om verwarring te voorkomen lijkt het Gegadigde het beste als Aanbesteder dit kan bevestigen en alle partijen met dezelfde waarden rekenen.	Dit is niet correct. Zoals beschreven in vraag 211 van Nota van Inlichtingen 1: de 0-waarde t.b.v. de indexatie is gebaseerd op de Dutch Power Base Future (code DPD), end-of-day settlements (zie: https://www.theice.com/products/27993085/Dutch-Power-Base-Futures) voor de maanden april tot en met juni voor het contract Q3. Het gemiddelde van deze end-of-day-settlement prices (let op: van doordeweekse dagen!) van april t/m juni geldt als 0-waarde. Deze 0-waarde is 231,47 (euro/MWh).
44	211	Het is ons nog steeds niet duidelijk welke 0 waarde de aanbesteder hanteert. Wat is volgens de aanbesteder de 0 waarde volgens de Dutch-Power-Base-Futures voor de maanden april tot en met juni voor het contract Q3.	Zie vraag 43.
45	232	Aanbesteder geeft aan dat rapportages kosteloos uitbreidbaar of in format te wijzigen zijn. Dit is voor Concessiehouder een onredelijk eis, omdat deze zeer risicovol is, kijkende naar kosten en uitvoerbaarheid (bijvoorbeeld bij het uitvragen van een extra API - ontwikkeltijd minstens 12 maanden). Gegadigde stelt voor dat Concessieverlener en Concessiehouder altijd eerst met elkaar in overleg treden over de redelijkheid en mogelijkheden van de wens van de Concessieverlener, alvorens de Concessiehouder deze kosteloos moet doorvoeren. Daarnaast stelt Gegadigde een maximaal ontwikkelbudget van €10.000 per jaar voor, om aan deze aanvullende wensen te voldoen. Kan Aanbesteder instemmen met dit voorstel?	Concessieverlener bepaalt de aanpassingen. Maximaal ontwikkelbudget van €10.000 per jaar is akkoord. Dit zal worden aangepast in de Documenten.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
46	237	Is de concessieverlener er van op de hoogte dat de HBE prijs zeer volatiel is (afgelopen 2 maanden is de prijs met ongeveer 30% gezakt) en dat daarmee grote onzekerheid/risico komt op de business case van de inschrijver? De inschrijver is van mening dat de rol en de taken van de concessiehouder niet zijn om te speculeren op de HBE prijs, maar om een goede dienstverlening naar de EV rijder te bewerkstellingen. De HBE's afkomstig uit EV gelden voor minder dan 1% van de totale HBE markt en hebben daarmee zeer beperkte invloed op de prijs. Inschrijvers die ook actief zijn in de fossiele-/biobrandstoffen markt hebben hiermee een voordeel aangezien deze een groter deel uitmaken van het vraag en aanbod op de HBE markt. Hierdoor hebben deze inschrijvers dus meer invloed en kennis op de prijsvorming van de HBE's. De inschrijver verzoekt de concessieverlener om de verdiensten van de HBE's te mogen indexeren in de laadprijs om zo een level playing field te creëren voor alle inschrijvers.	Aanbesteder gaat niet akkoord.
47	248	Aanbesteder geeft aan dat de "mondiale zorgelijke situaties" geen invloed hebben op de gestelde deadline van 1 juli 2023. Op die datum horen alle laadpalen fysiek overgenomen te zijn. Graag willen wij aanbesteder erop wijzen dat er in een recente uitspraak van de voorzieningenrechter van Noord-Holland door de rechter werd geconcludeerd dat een aanbestedende dienst onder de huidige onzekere marktomstandigheden een beroep op overmacht bij leveringsproblemen van materiaal niet zonder meer contractueel mocht uitsluiten (<i>bron: https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBNHO:2022:3274</i>). Ons verzoek aan aanbestedende dienst is daarom dan ook om haar standpunt te overwegen en "force majeure" wel degelijk in de concessie op te nemen.	Aanbesteder geeft aan dat mondiale zorgelijke situaties geen invloed hebben op de deadline zoals deze in de aanbesteding gesteld is. Concessiehouder is verantwoordelijk voor het behalen van de deadlines. Dit soort in uw ogen risicovolle situaties zou u mee kunnen nemen in het risicodossier van Kwaliteitscriterium A. Indien - ondanks een gegrond plan - blijkt dat onvoorziene omstandigheden ervoor zorgen dat een deadline niet behaald worden, informeert u Concessieverlener en treden Partijen in overleg. Ter info: In de aangehaalde uitspraak gaat het om een product waarbij de opdrachtnemer groot aantal materialen afhankelijk is van veel verschillende toeleveranciers uit het buitenland. Daarbij gold ook dat de opdrachtgever niet kon aantonen dat vertragingen tot problemen zou leiden. In dat specifieke geval achtte de rechter een strenge (boete)bepaling disproportioneel en was van mening dat er een meer evenwichtige bepalingen moest komen. Van de bepaling die hier aan de orde is, kan gelet voorgaande niet worden gezegd dat deze onevenwichtig is.
48	269	Kan Aanbesteder bevestigen dat het portaal uiterlijk beschikbaar en geheel klaar voor gebruik is per 11 november 2022? Bij voorkeur eerder zodat Gegadigde kan starten met voorbereiden.	Het portaal is reeds beschikbaar en in gebruik als uitbreidings- en realisatieportaal. Echter: deze overname betreft natuurlijk geen plaatsingen waarvoor een heel proces (vanaf aanvraag tot realisatie) moet worden doorlopen. De gemeente Amsterdam laat daarom een beheerstuk toevoegen (toegesplitst op overname en beheer), die nog in ontwikkeling is. Aanbesteder kan daarom geen garantie geven dat deze 11 november 2022 gereed is. In het onverhoopte geval dat het beheerstuk in het portaal niet tijdig ontwikkeld is, treden Partijen in overleg over een tijdelijke oplossing.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
49	269	Mocht Evtools niet geheel aansluiten op de werkelijke situatie (werkelijkheid blijkt weerbarstiger of andere toepassingen nodig te hebben om het werk uit te voeren door Concessiehouder), kan Gegadigde ervan uitgaan dat de kosten om het systeem goed en volledig werkend te krijgen bij de Concessieverlener liggen? M.a.w.: kan Concessiehouder aannemen dat zij een goed werkend systeem krijgt dat aansluit op de werkwijze in de realiteit?	Zie vraag 48. Het portaal van de gemeente Amsterdam is leidend en de werkelijkheid waarop Concessiehouder haar processen dient in te richten en/of dient aan te passen.
50	276	Gegadigde wil Aanbesteder nogmaals wijze op ontwikkeltijd voor API's met eventuele storingspartijen. Onze ervaring leert dat dergelijke API's kostbaar zijn en tijd kosten om te bouwen. Gegadigde is daarin ook afhankelijk van derden. Gegadigde wil Aanbesteder vragen om hun termijn nogmaals te overwegen en te verlengen met een jaar.	Aanbesteder blijft bij de eis van 0,5 jaar.
51	282	Wat wordt beschouwd als "nadelige fase onbalans"? M.a.w. hoeveel ampere/kw verschil tussen de fases wordt als nadelig beschouwd?	Iedere individuele aansluiting veroorzaakt in meer of minder mate onbalans; in de praktijk wordt op één aansluiting nagenoeg nooit iedere fase gelijk belast. Fase onbalans op één enkele aansluiting van 3x25A heeft daarbij een verwaarloosbare impact op het lokale elektriciteitsnet. Temeer meerdere individuele fase onbalans elkaar meestal grotendeels opheffen. Er is wel een kans dat meerdere aansluitingen met onbalans op dezelfde fase elkaar versterken. Om deze reden is er geen concreet kW of Amperage te geven wanneer fase verschil nadelig is voor één individuele aansluiting. Omdat het risico op onbalans in een lokaal elektriciteitsnet te verkleinen, is in de Smart Charging Requirements de eis opgenomen dat per fase max 16A mag worden geladen. De grens van 16A komt naar ons weten overeen met de overgrote meerderheid van laadvermogen elektrische voertuigen, zowel 1 als 3 fase. Indien Concessiehouder hier andere gedachten over heeft, staat het Concessiehouder vrij om met alternatieve voorstellen te komen, welke wel door Concessieverlener goedgekeurd dienen te worden.
52	288	"Concessiehouder gebruikt tevens uit in Nederland opgewekte gecertificeerde groene stroom uit de hernieuwbare energiebronnen wind en zon voor het in stand houden van haar backoffice..." Mag OG aannemen dat in de plaats van het in stand houden van de backoffice, dat concessieverlener bedoelt te refereren naar het laden op groene stroom?	Nee. Aanbesteder bedoelt de elektriciteit voor het laden én elektriciteit nodig voor het draaien van het beheersysteem.
53	295	"Concessiehouder plaatst bestickering op de Laadpaal met instructiegebruik, objectnummer, logo Concessiehouder, link naar website voor laadtarief en actueel laadvermogen, melding aan Gebruiker dat hij/zij/hen een premumprijs betaalt in geval van gebruik van laadpas" Kan de OG bevestigen dat naast de informatieverstrekking via de website dit via de mobiele app ook akkoord is?	U mag - in aanvulling op een website - ook informatieverstrekking via de mobiele app doen. Elke E-rijder moet toegang hebben tot de informatie en niet elke E-rijder zal de app van Concessiehouder hebben. Daarom wenst Aanbesteder ook informatievoorziening op de website.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
54	311	Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat de toepassing van Flexpower niet eerder dan per 1 januari 2024 zal zijn wanneer alle laadpalen state-of-the-art zijn?	Aanbesteder bevestigt dat uiterlijk 1 januari 2014 de laadprofielen op alle Laadpalen zijn geïmplementeerd. Ter aanvulling: Inschrijvers wordt in Kwaliteitsonderdeel C gevraagd om een planning hieromtrent.
55	312	De huidige concessiehouder neemt deel aan het flexpower020 project in Amsterdam en heeft daarmee informatie die andere inschrijvers niet kunnen hebben. Zou de OG meer technische informatie kunnen delen over dit project om een level playing field te waarborgen?	U heeft gelijk dat de huidige concessiehouder het Flexpower020 project op dit moment uitvoert. Echter is het clusteren van laadpalen binnen een groep t.b.v. slim laden niet uniek in Nederland. Aanbesteder heeft in Eis 44 van het Programma van Eisen helder gemaakt welke situatie zij wenst, en heeft zij in in Nota van Inlichtingen 1 vragen 311, 312 en 316 meer toelichting gegeven op de wijze van communicatie en de beoogde situatie. In Kwaliteitscriterium C wordt toegelicht welke onderdelen het Kwaliteitsplan moet bevatten en Aanbesteder is van mening dat iedere Inschrijver (met ervaring of kennis van zaken) een SMART plan kan schrijven op deze onderdelen. Aanbesteder stelt wel de volgende informatie ter beschikking t.a.v. het huidige project, zie AL Bijlage 22 voor de specificatie van de Flexpower API en AL Bijlage 23 voor een voorbeeldprofiel uit Flexpower (in dit profiel is in alle tijdsblokken extra vermogen beschikbaar gesteld tot het maximum van 150A). Let op: dit betreft informatie aangaande het huidige project en dient ter illustratie, in onderhavige Concessie zijn wijzigingen mogelijk. Liander geeft aan dat dit nog niet de doelarchitectuur is.
56	315	Netaansluitingen voor kleinverbruik kennen een dergelijke regeling niet, de aangeslotene betaalt een nettatarief en ontvangt daarvoor een dienst van de netbeheerder, namelijk een vermogen dat 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar is. Voor het afwijken hiervan stelt de netbeheerder vergoedingen ter beschikking, bijvoorbeeld door flexibiliteit te verhandelen via GOPACS. In deze aanbesteding wordt door Concessieverlener gevraagd om niet de volledige aansluitcapaciteit te gebruiken op momenten dat er weinig ruimte is op het elektriciteitsnet, zonder dat hier een vergoeding of een aanpassing van het nettatarief tegenover staat. Graag ontvangen wij een juridische onderbouwing waaruit blijkt dat dit is toegestaan. Daarnaast kan er op deze manier kan er ook geen financieel voordeel worden doorgegeven aan de e-rijder.	Het is correct dat de netbeheerder bij een 3x25A netaansluiting verplicht is 24/7 de volledige capaciteit te kunnen leveren en de afnemer hier gebruik van mag maken. De gemeente Amsterdam kiest er echter vrijwillig voor om hier géén gebruik van te maken en hiervoor géén financiële compensatie voor te vragen aan de netbeheerder. Via deze aanbesteding/Concessieovereenkomst wordt deze vrijwillige keuze van de gemeente omgezet in een juridische kader/contract met de Inschrijver/Concessiehouder (lees is juridische onderbouwing). Deze keuze van de gemeente is gemaakt op basis van een bredere maatschappelijk afweging. Andere overweging is de verwachting dat binnen afzienbare termijn vanuit de NAL werkgroep Smart Charging alle NAL regio's gezamenlijk dezelfde keuze zullen maken. Naar weten van de gemeente Amsterdam zou het ook met deze keuze nog steeds mogelijk kunnen zijn om flexibiliteitsdiensten met een financiële vergoeding te leveren op de spotmarkten en aan DSO/TSO (bijv via GOPACS). Indien de Concessiehouder voornemens is om flexibiliteitsdiensten met een financiële vergoeding te gaan aanbieden, verneemt Concessieverlener graag hoe de financiële vergoeding voor deze flexibiliteitsdiensten wordt doorgezet naar een direct financieel voordeel voor de e-rijder (mogelijk conform artikel 12.4 en 19.4 van de Concessieovereenkomst).

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
57	318	Zijn de laadpalen achter de MSR allemaal op een eigen aansluiting aangesloten, of zijn er ook laadpalen die een aansluiting met meer dan 1 andere laadpaal delen ("laadpleinen")? Zo ja, in hoeveel gevallen gaat het om laadpleinen en welke aansluitcapaciteit heeft de netaansluiting in die gevallen?	Aanbesteder doet een rectificatie: Laadclusters zijn uitgezonderd van de implementatie van laadprofielen zoals beschreven in Eis 44 van het Programma van Eisen. Reden hiervoor is dat laadclusters reeds efficient omgaan met een netaansluiting.
58	324	Een kabel kan nooit vergrendeld blijven in het geval van stroomstoring en daarmee geen onderdeel zijn van het PvE en de overeenkomst. Verzoek aan de OG om deze eis alsnog te schrappen.	Akkoord.
59	326	Aanbesteder geeft antwoord op het tweede gedeelte van de vraag. Kan Aanbesteder het eerste gedeelte beantwoorden? Hoe stelt Aanbesteder voor de laadpasgegevens van belanghebbenden met CPO te delen en blijvend te administreren conform geldende privacywetgeving?	Aanbesteder is van mening dat dit binnen de AVG mogelijk is. Concessiehouder en Concesieverlener kunnen dit samen uitwerken. Een voorbeeld is dat de gemeente (waar een belanghebbende met parkeervak reeds bekend is) het laadpasnummer doorgeeft aan Concessiehouder.
60	333	Gegadigde is blij met voorstel van Aanbesteder. In het voorstel ontbreekt echter nog de toegestane ontwikkeltijd. Mocht deze toepassing beschikbaar komen, dan acht Gegadigde minimaal 12 maanden ontwikkeltijd redelijk. Kan Aanbesteder hiermee instemmen?	Akkoord. Dit zal ook in de eis worden opgenomen.
61	333	Concessiehouder kan geen bericht over de batterijstatus sturen aan de gebruiker als deze geen gebruik maakt van de app van Concessiehouder. Voorstel om deze aanpassing als volgt aan te passen: "Zodra de state of charge van Elektrische Voertuigen door Concessiehouder kan worden uitgelezen, geldt dat een Gebruiker die gebruik maakt van de Laaddienst en de app van Concessiehouder , een bericht ontvangt wanneer de batterij is volgeladen of wanneer de batterij het door de Gebruiker ingestelde maximum heeft bereikt. Indien de Gebruiker gebruik maakt van de app van Concessiehouder, wordt Gebruiker tevens gewezen op de te verwachten laadtijd."	Akkoord.
62	338	Mogen de extra kosten voor ad-hoc betalingen doorbelast worden aan de eindgebruiker?	Niet akkoord.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
63	343	Is OG zich er van bewust dat de CE markering na 10 jaar vervalt en dat bij een retrofit deze CE markering niet verlengd wordt?	Aanbesteder is in de veronderstelling dat Laadpalen, ook na retrofit, aan de CE markering voldoen. Voor de uitvoering van de productvoorschriften van de EU zijn er richtlijnen omschreven in De Blauwe Gids, te vinden op https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0629(04)&from=NL. Een product dat op rechtmatige gronden CE-markering heeft verkregen en in de handel is gebracht in de EU behoudt de CE-markering zonder dat sprake is van een vervaldatum. Laadpalen moeten voldoen aan de wettelijke eisen die van toepassing zijn op de datum waarop zij in de EU in de handel worden gebracht, d.w.z. voor het eerst op de EU-markt worden aangeboden. Deze handeling is voorbehouden door fabrikanten of importeurs. Het “in de handel brengen” slaat op elk product afzonderlijk, niet op een type product. Dit betekent dat op de ingangsdatum van een wetswijziging waarop een laadpaal als afzonderlijk product in de handel wordt gebracht deze moet voldoen aan de nieuwe eisen. Voor een zelfde type laadpaal dat in de handel werd gebracht vóór de ingangsdatum van de wetswijziging verandert er niets. Aan een CE markering zit een Declaration of Conformity vast waar Concessiehouder verklaart dat hij voldoet aan alle van toepassing zijnde richtlijnen op het product. Hier kan men dan zelf een assessment uitvoeren op basis van geharmoniseerde standaarden. Indien er niets gewijzigd is aan de producten en er ook niets gewijzigd is in de directives, dan blijft de CE markering geldig. Hier zit in principe geen vervaldatum op. Het is niet noodzakelijk dat reeds in de handel gebrachte laadpalen worden aangepast aan de nieuwe regels. De CE-markering wordt altijd door de fabrikant zelf of door zijn gemachtigde aangebracht, nadat de vereiste conformiteitsbeoordelingsprocedure is uitgevoerd. Indien u als mogelijke inschrijver ander informatie heeft waaruit blijkt dat er een vervaldatum van de CE markering is vastgelegd of dat de er dermate wijzigingen in de normen/standaarden zijn waardoor er laadpalen van de gemeente Amsterdam niet meer voldoen aan de CE markering, dan verzoeken wij u dit binnen 5 werkdagen na de publicatie van de nota van inlichtingen 2 met ons te delen zodat wij dit in deze aanbesteding kunnen delen met de andere inschrijvers.
64	343	Aangezien aanbesteder hierop terugkomt bij de tweede NVI, is het niet meer dan redelijk om hierna een vervolgvraag te mogen stellen? Gaat aanbesteder hiermee akkoord?	Niet akkoord. Zie vraag 62 voor het antwoord op de vraag omtrent CER markering.
65	347	Concessiehouder krijgt tot 1-1-2024 voor de laatste versie van OCPI 2.2. Kan Gegadigde concluderen dat nieuwe versies/upgrades blijven doorgaan? V.b OCPI 3.0 wordt gereleased op 1 januari 2023, dan moet Concessiehouder OCPI 3.0 hebben op 1-1-2024 (ipv versie 2.2). Interpreteren we dit correct?	Correct. De laatste versie van OCPI op dit moment 2.2.1.
66	347	Kan aanbestedende dienst bevestigen dat indien OCPI 2.2 later dan 1 januari 2023 wordt gepubliceerd, dat dan de implementatie uit het PvE van 1 jaar prevaleert over het antwoord gegeven in de eerste NvI?	OCPI 2.2.1 is reeds gepubliceerd. Zie verder vraag 65. Voor volgende updates geldt conform Eis 73 dat Concessiehouder binnen 12 maanden na de publicatie voor de implementatie van de nieuwe update zorgt.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
67	348	Het gaat hier om een demotest tool, we willen een gecertificeerde opgeleverde testtool en niet een in ontwikkeling zijnde test tool om dit goed te kunnen doen. Vraag aan AD om de datum van oplevering op te schuiven naar gelang er veranderingen zijn in de markt. Hiernaast vraag inschrijver zich af wat OCA leden zijn.	Niet akkoord. OCA staat voor Open Charge Alliance.
68	350	Gegadigde stelt voor om aan de compartimenteringseis te voldoen door middel van een houten plank tussen het deel van de netbeheerder en de CPO. Gaat CV hiermee akkoord?	Het doel is dat niet geautoriseerden geen toegang hebben tot het gedeelte van de Concessiehouder. De wijze waarop dit ingevuld wordt, legt Concessieverlener bij deze bij Concessiehouder.
69	350	Gegadigde gaat er van uit dat Concessieverlener deze eis heeft opgenomen vanwege fysieke veiligheid en cyber security. Bij zowel installatieverantwoordelijkheid als bij cyber security is het uitgangspunt dat onbevoegde partijen geen toegang mogen hebben tot compartimenten waar zij niet bij kunnen komen. In dit geval zijn zowel netbeheerder als CPO vakbekwame, gecertificeerde en bekende partijen. Daarom zou het niet nodig moeten zijn om een fysieke barriere op te leggen. Gegadigde vraagt daarom concessieverlener af te zien van deze eis en in plaats daarvan te eisen dat CPO en netbeheerder procesafspraken waarin zij fysieke veiligheid en cyber security waarborgen. Kunt u hiermee instemmen?	Aanbesteder vraagt dit functioneler uit, zie antwoord uit vraag 68.
70	350	Kan OG bevestigen dat de laadstations na de overnameperiode moeten voldoen aan de ELaadNL aansluitspecificaties 2.1?	Na een overname geldt dat alle laadstations moeten voldoen aan de aansluitspecificaties die destijds bij plaatsing van toepassing waren. Bij vervanging van laadstations gelden de meest recente aansluitspecificaties, eventuele uitzonderingen hierop zijn bespreekbaar met de netbeheerder. Bij werkzaamheden in het laadstation zoals bijvoorbeeld een meterwissel of een verzwaring van de aansluiting is de aansluitspecificatie van toepassing die destijds bij de plaatsing ook van toepassing was.
71	355	Wat is de uitkomst van de huidige testen geweest? Inschrijver heeft de uitkomsten nodig om een gericht/specifiek cyber security plan te kunnen schrijven.	De uitkomsten zijn nog niet bekend (zie vraag 7). Concessieverlener is niet van mening dat de uitkomsten van deze test noodzakelijk zijn om een specifiek cybersecurityplan te kunnen schrijven. Zie vraag 103 voor het opstellen van het cyber security plan.
72	363	Kan AD bevestigen dat de kosten voor security testen volledig doorgezet kunnen worden naar de AD ten tijde van de concessie? Hiernaast vraagt inschrijver zich af wat de meerwaarde is van deze eis voor de uitvoering van de concessie wanneer er al op andere manieren (zoals de ISO27001 certificering) wordt aangetoond dat de inschrijver haar Cyber Security op orde heeft. Waarom wilt de AD deze testen door een externe partij laten uitvoeren ipv. dat we dit via eigen beleid toetsen?	De kosten van dergelijke tests zijn voor de Concessiehouder. Concessieverlener stelt de eis dat de testen worden uitgevoerd door een gekwalificeerde derde partij die bekend is met het testen van EV infrastructuur. Hierdoor ontstaat een onafhankelijk oordeel van de veiligheid en de beveiligingsmaatregelen. Bij het testen kan worden teruggegrepen op diverse normen en standaarden die gebruikelijk zijn voor de uitvoering hiervan. De test documentatie van Elaad en de ENCS beveiligingsrichtlijnen vormen prima uitgangspunten.
73	363	Kan de OG bevestigen dat eventuele kosten die hiervoor gemaakt moeten worden voor de OG zijn?	Zie vraag 72.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
74	364	Geldt dit voor de backend of voor de hardware leveranciers? AD kan niet verwachten dat partijen hun manieren van werken aanpassen n.a.v. een aanbesteding, ook omdat aanpassing hiervan een erg lang proces is en een grote investering. Wel kan de inschrijvende partij dit in overweging nemen en gaandeweg de interne processen proberen aan te passen, is de gemeente Amsterdam hiermee akkoord? Hoe verwachten jullie dat inschrijver dit aantoont aangezien dit een interne aangelegenheid is en we deze documenten om veiligheidsredenen niet met AD zullen overleggen? Overigens wordt dit ook niet getest bij de audits, kunnen jullie aangeven waarom jullie dit wel hebben opgenomen en wat de meerwaarde hiervan is, wanneer eigen methodes goed en veilig werken? Inschrijver hoopt ook dat AD dit antwoord aanbestedings/opdracht specifiek kan maken en inziet dat deze eis te veel gevraagd is.	Dit geldt zowel voor de backend als ook de hardware leveranciers. De Concessiehouder kan wel deze eisen doorzetten naar zijn onderaannemers en leveranciers zie de IEC62443 norm en de ELAAD security testing documentatie. Vervolgens kan de Concessiehouder zich er van vergewissen dat de onderaannemers zich houden aan deze best practice. Dit kan bij audits worden meegenomen.
75	365	Wanneer AD een aparte "instance" wil, waarbij data van Amsterdam volledig afgesloten is, dan komen hier meer kosten tegenover te staan. Is Amsterdam ertoe bereid om dit te betalen? Dit zou een hiernaast een unieke situatie zijn t.o.v. andere concessies, waar dit niet nodig was (welke ook voldoen aan hoge cyber security eisen). En hoe ziet gemeente Amsterdam dit in verhouding met de database van HvA?	Het doel van deze eis is dat de laadinfrastructuur en data van Amsterdam niet vanuit een aanval op een andere CV wordt beïnvloed. Concessiehouder dient daartoe voldoende maatregelen in scheiding van data in te regelen. De kosten om dit in te regelen zijn voor Concessiehouder.
76	365	Kan de OG bevestigen dat eventuele kosten die hiervoor gemaakt moeten worden voor de OG zijn?	Zie vraag 75.
77	372	Kan concessieverlener bevestigen dat er geen nieuwe eisen uit de testen kunnen komen, ook niet wanneer de marktstandaard gewijzigd is sinds de start van de concessie?	Uit de testen komen geen nieuwe eisen naar voren. Wel kunnen uitkomsten uit de testen leiden tot maatregelen die door Concessiehouder (en onderaannemers) moeten worden genomen. Wanneer de marktstandaard gaat wijzigen tijdens de concessieperiode, kan dat leiden tot aanvullende eisen. Voor de kosten geldt hetgeen beschreven in Eis 73 wanneer een nieuwe marktstandaard is geïntroduceerd (dus: voor update marktstandaarden kunnen geen kosten in rekening worden gebracht bij Concessieverlener. Uitzondering hierop is als de hardware in de Laadpalen aangepast moet worden, dat niet te voorzien was door de CH en deze aanpassing van de hardware noodzakelijk is voor de nieuwe marktstandaard en deze niet had kunnen worden voorzien. In dat geval treden Partijen in gesprek over de noodzaak om de nieuwe marktstandaard te implementeren. Indien besloten wordt dat het geüpdatet protocol wenselijk is, wordt de hardwarematige aanpassing uitgevoerd en worden de kosten voor aanpassing van de hardware 50/50 tussen Concessiehouder en Concessieverlener verdeeld).

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
78	375	Een ISAE 3402 type 2 rapport of IISAE3000 rapport zorgen voor een grote tijds- en geldinvestering. Inschrijver is bereid om hier inspanning voor te leveren, maar niet bereid alle kosten hiervoor te dragen. Kan AD bevestigen dat deze kosten volledig doorgezet kunnen worden naar de AD ten tijde van de concessie? Hiernaast wilt Inschrijver benadrukken dat er voor het behouden van de ISO certificering al jaarlijks extra audits worden gedaan, wat is de meerwaarde volgens de AD van een extra externe rapportage?	De ISO 27001 certificering toetst aan opzet en bestaan van beveiligingsmaatregelen. Een ISAE 3402 type 2 of een IISAE3000 rapport geeft inzicht in de werking van genomen beveiligingsmaatregelen, en Concessieverlener ziet daarmee een grote toegevoegde waarde. De ISAE rapportage kan ook door Concessiehouder worden gebruikt voor rapportage aan meerdere/andere concessieverleners. Concessiehouder kan een dergelijke rapport gebruiken als unique selling point.
79	375	Op welk termijn moet deze bewijsvoering worden aangeleverd en met welke frequentie?	Concessieverlener verwacht jaarlijks een dergelijk rapport te ontvangen, zie ook Eis 74.
80	376	Inschrijver wilt benadrukken dat er inderdaad een deel is wat de inschrijver zelf kan beïnvloeden, maar er ook een groot deel is, waarbij de MS Azure PAAS dienstverlening dit in de hand heeft. Is gemeente akkoord dat deze taak belegd is bij Azure Cloud Provider voor alle onderdelen waar wij geen inzicht of invloed op hebben?	Zie ook vraag 360 van Nota van Inlichtingen 1. Aanbesteder erkent dat Concessiehouder geen invloed heeft op Azure. Concessiehouder heeft wel invloed op het al dan niet afwijken van de standaard configuraties van Azure. Voor de configuraties waarvoor Concessiehouder afwijkt van de standaard van Azure, is Concessiehouder belast met het inregelen van maatregelen zodat aan de veiligheid wordt voldaan.
81	377	Kan AD aangeven waarom jullie deze eis specifiek voor deze concessie hebben opgenomen en wat de meerwaarde hiervan is, wanneer eigen methodes goed en veilig werken? Inschrijver hoopt dat AD dit antwoord aanbestedings-/opdrachtspecifiek kan maken. Inschrijver is van mening dat dit niet van meerwaarde is en dat huidige methode veilig is, en deze eis dus moet vervallen. Is AD hiermee akkoord?	Concessieverlener volgt de beveiligingsrichtlijnen en standaarden voor de beveiliging van EV laadinfrastructuur op basis van de laatste inzichten zoals deze in de markt bestaan. Concessieverlener verlangt dat de Concessiehouder zich hieraan conformeert en geen eigen standaarden hanteert.
82	378	Kan AD bevestigen dat deze kosten voor de pen- en security testen volledig doorgezet kunnen worden naar de AD ten tijde van de concessie aangezien dit niet volgens eigen beleid mag? Hiernaast vraagt inschrijver zich af wat de meerwaarde is van deze eis voor de uitvoering van de concessie wanneer er al op andere manieren (zoals de ISO27001 certificering) wordt aangetoond dat de inschrijver haar Cyber Security op orde heeft. Waarom wilt de AD deze testen door een externe partij laten uitvoeren ipv. dat we dit via eigen beleid toetsen?	Concessiehouder is verplicht om d.m.v. een pentest jaarlijks aan te tonen dat de beveiliging van de EV laadinfrastructuur op orde is. Concessieverlener stelt de eis dat de testen worden uitgevoerd door een gekwalificeerde derde partij die bekend is met het testen van EV laadinfrastructuur. Hierdoor ontstaat een onafhankelijk oordeel over de veiligheid van de EV laadinfrastructuur en de genomen beveiligingsmaatregelen. Dit staat los van een ISO27001 certificering dat alleen de opzet en het bestaan van beveiligingsmaatregelen toetst en niet de werking.
83	378	Verzoek voor motivatie waarom deze eis gestand moet blijven in aanvulling op 'niet akkoord' reactie. Wat is de meerwaarde voor concessieverlener dat opdrachtnemer zich niet mag conformeren aan eigen standaarden en beleid die bovendien zijn gebaseerd op reeds gecertificeerde procedures?	Zie vraag 81.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
84	380	Inschrijver begrijpt dat de specificaties van de eis bekend zijn en genoemd worden in het stuk van ElaadNL, maar is van mening dat deze eis achterhaald is, aangezien wij nu niet kunnen inschatten hoeveel RAM en Flash-geheugen er in toekomst in moeten zitten. Gegadigde is van mening dat met deze eis geen zekerheid biedt tav de toekomstbestendigheid van de laadpalen omdat we nu onmogelijk kunnen weten welke oplossingen er in de toekomst nodig zijn om veilig te kunnen opereren. Vandaar verzoekt gegadigde: kan de concessieverlener deze eis achterwege laten?	Niet akkoord, Aanbesteder verwijst naar: "" The charging station shall have enough memory (RAM and flash) as well as computation power to allow for security updates needed during its lifetime to be installed, under the following assumptions: • Cryptographic measures are updated following the standards in CR1-CS, in particular the RTU support the key sizes recommended for long term use in Section 4.6 of the ECRYPT report [ECRYPT - CSA, "D5.4 Algorithms, Key Size and Protocols Report," 2018]; • Roles and security event types will grow incrementally by up to 50%. The authentication terminal of the charging station shall be easily and fully replaceable in case stronger authentication is needed for EV drivers. Remarks: Compliance to the requirement can be shown through performance tests. Tests with current firmware under operational workloads should show that there are enough reserves to extend security functions. Tests with algorithms recommended for long term use in [ECRYPT - CSA, "D5.4 Algorithms, Key Size and Protocols Report," 2018] should show that the charging station can run them without affecting operations. It is acceptable if the charging station can only support the long term key sizes for elliptic curve based algorithms, not for RSA-based algorithms".
85	381	Een aantal vragen over Bijlage AL19: dit is een lijst met domme meters, echter veel van deze palen staan in bijlage 8 gekenmerkt als 'wel uitleesbaar'. Bijvoorbeeld die op de willemsstraat, de Deurloosstraat en de Minervalaan. Hoe kan een domme meter uitleesbaar zijn door de netbeheerder? Kan de gemeente checken of dan wel de data in bijlage AL 8, dan wel in bijlage AL19 incorrect is? Daarnaast: er staat bij sommige opmerkingen vermeld: slimme meter o.b.v. SAT. Wat betekent deze opmerking?	Bijlage AL 19 was inderdaad niet helemaal correct. Bij deze een rectificatie: alleen <u>laadpleinen</u> zijn niet voorzien zijn van een slimme meter. De laadpalen van de laadpleinen (zoals Minervalaan en Willemsstraat) zijn dus niet op afstand uitleesbaar en dit is ook aangepast in de AL Bijlage 8 v3 (in het geval van de Deurloosstraat is wel een slimme meter). Na de overname moet er samen met Liander gekeken worden of de laadpleinen kunnen worden voorzien van een slimme meter. Als de nieuwe concessiehouder bij de overname laadpalen tegenkomt zonder slimme meter, dan kan dit worden gemeld bij de contractmanager van de gemeente Amsterdam en Liander.
86	383	Gegadigde vraagt Aanbesteder het antwoord in heroverweging te nemen. Gegadigde werkt mee aan de ontwikkeling van de OCCT 2.0.1. Zodra Gegadigde alles geïmplementeerd heeft, is de test ook pas gereed en bruikbaar voor anderen. Hierdoor borgt gegadigde dat het om dezelfde software versie gaat. Daarbij ontwikkelt Gegadigde de OCTT 2.0.1. in samenwerking met neutrale partijen. Zij helpen immers de test te ontwikkelen. De test resultaten geven een betrouwbaar en neutraal beeld van Gegadigde. Ondanks dat Gegadigde heeft meegewerkt aan de ontwikkeling, vergt de certificering kosten en extra ontwikkeltijd (Gegadigde moet dan ook onderdelen ontwikkelen van OCCP 2.0.1. die niet relevant zijn voor een CPO maar voor bijv. hardware leverancier). Daarbij moet Gegadigde geld afdragen aan een organisatie terwijl zij reeds al testresultaten in ons bezit hebben.	Niet akkoord.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
87	383	Gaat AD akkoord dat als er een afhankelijkheid bestaat van een 3e partij voor certificeringen of updates/upgrade, waardoor een deadline niet gehaald kan worden, dit redelijkerwijs niet resulteert in penalties voor Inschrijver en deze deadline kan worden verschoven, wanneer dit zorgvuldig is gecommuniceerd en besproken met AD?	Concessiehouder is verantwoordelijk voor afspraken met onderaannemers en leveranciers. Concessiehouder is daarmee verantwoordelijk voor het behalen van deadline. Echter: in het geval een derde waar Concessiehouder geen dienst of product van afneemt zorgt dat de deadline niet behaald wordt, valt dat buiten de invloedssfeer van Concessiehouder. Concessiehouder kan in dat geval tijdig de Concessieverlener informeren.
88	383	Kan AD bevestigen dat deze kosten voor de certificering volledig doorgezet kunnen worden naar de AD ten tijde van de concessie?	Nee, deze kosten zijn voor Concessiehouder.
89	384	Welke OCPI-rol(len) verwacht Aanbesteder? Verwacht Aanbesteder meer dan CPO-basis?	OCPI 2.2 is in zijn geheel verplicht, tenzij Concessiehouder in overleg met Concessieverlener heeft bepaald dat een deel van het protocol geïmplementeerd wordt. Hiervoor dient Concessieverlener toestemming te geven. Concessieverlener vraagt Concessiehouder om zelf bewijsvoering aan te leveren dat laat zien dat aan de eis is voldaan.
90	384	De laatste versie van OCPI is 2.2.1. Aanbesteder geeft aan dat het gaat om 2.2. Kan Aanbesteder specificeren om welke versie het exact gaat?	Zie vraag 65.
91	421	ON begrijpt dat OG tijdens de overnameperiode een volledige inspectie wil van alle assets voor een volledig overzicht en dat dit meerwaarde biedt voor zowel de OG, ON en de gebruiker. Tijdens de exploitatieperiode zorgt een inspectie op alle assets voor disproportionele kosten ten opzichte van de meerwaarde voor OG, ON en de gebruiker. Een steekproefgewijze inspectie is voldoende volgens de NEN3140. ON stelt voor om na de overname periode een steekproefgewijze inspectie toe te staan.	Een steekproef op het areaal is niet bespreekbaar. Conform Eis 121 is er wel een onderscheid tussen de inspectie die 1 keer per jaar uitgevoerd moet worden, en inspectie die 1 keer in de 3 jaar uitgevoerd moet worden.
92	424	Aanbesteder reageert op de vraag van Gegadigde dat het bezoeken van zo'n 10 laders per dag de (cyber) veiligheid en kwaliteit van de asset ten goede komen. Gegadigde wil dit punt nogmaals adresseren. Is Aanbesteder zich bewust van de schaarste in de markt als het gaat om opgeleid personeel om dit uit te voeren? Bovenop de strenge eisen rondom beheer & onderhoud ziet Gegadigde dit als erg onwenselijk. Voorstel is om dit naar beneden bij te stellen. Kan Aanbesteder hiermee in stemmen?	Het antwoord blijft nee. Zie antwoord vraag 91.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
93	426	Gegadigde wil Aanbesteder nogmaals wijzen op de 99% uptime. In gesprekken met hardware leveranciers wordt Gegadigde gesterkt in de overtuiging dat 99% uptime onhaalbaar is. Daarnaast wijst Gegadigde Aanbesteder erop dat we te maken hebben met een markt met veel nieuwe, onervaren gebruikers (grotere kans op het verkeerd uithalen van de kabel wat leidt tot storing), nieuwe laadpalen en nieuwe software. Juist als marktconformiteit van belang is in het eisen van dit percentage, dan moet ons inziens worden gekeken naar de praktische toepasbaarheid in bestaande contracten, in plaats van enkel naar de NKL basisset die gebaseerd is op contractstukken, en niet op de realiteit. Kan Aanbesteder dit percentage bijstellen naar 97%?	Nee, Aanbesteder kijkt hier niet vanaf.
94	430	Het beheer en onderhoud dient gebruikt te worden gemaakt van elektrische voertuigen. Gezien de afschrijftijd van de huidige voertuigen zou inschrijver concessiehouder de vraag willen stellen of er een aanlooptijd kan komen voor EV of dat er een compensatieregeling kan worden opgesteld. Momenteel is er namelijk een jaar levertijd op elektrische auto's, wat ervoor zorgt dat het gehele wagenpark niet zo snel elektrisch kan zijn	Akkoord, vanaf 1 januari 2024 geldt deze eis. Dit zal worden aangepast in het programma van eisen.
95	430	transportmiddelen concessiehouder: hier wordt gesteld dat alle parkeer- en overige kosten voor de transportmiddelen zijn kosten voor de Concessiehouder. Concessiehouder zou willen vragen of er een mogelijkheid is voor onderhoud/beheer partijen om een duidelijke vergunning of verkeersontheffing te krijgen, zodat monteurs veilig en goed te werk kunnen gaan tijdens een storing. Graag zouden inschrijvende partijen zien dat er een regeling komt waar zij gebruik van kunnen maken om veilig te werken	Zie vraag 239 van Nota van Inlichtingen 1. Zie aanvullend: https://www.amsterdam.nl/veelgevraagd/?productid=%7bE4341B52-1FC0-4E17-AB68-2B3AFE15160A%7d
96	435	In verband met technologische ontwikkelingen zijn hardware leveranciers bereid om maximaal 5 jaar garantie te geven op de leverbaarheid van onderdelen. Door te eisen dat de fabrikant schriftelijk bevestigt 10 jaar onderdelen beschikbaar te hebben is er momenteel geen enkele hardware leverancier die hier akkoord mee gaat. Daarnaast is dit een kleine markt, de keuze bestaat uit (maar) 4 erkende hardware leveranciers. Kan Aanbesteder deze termijn herzien en dit aan te passen naar 5 jaar?	De Concessieverlener blijft bij de eis van de 10 jaar t.b.v. de continuïteit en toekomstbestendigheid van het Laadnetwerk. Wanneer de Concessiehouder componenten wil gaan toepassen die niet voldoen aan de eis van 10 jaar, moet dit bij de Concessieverlener worden aangevraagd, worden toelicht (met aanvullende maatregelen op welke manier dit het functioneren van het Laadnetwerk niet beïnvloed, bijv. eventuele vervangende onderdelen of een last-and-final-buy regeling) en de Concessieverlener dient akkoord te geven voor het gebruik van deze componenten. Het doel dat een Laadpaal 10 jaar functioneel is, kan op die manier bereikt worden. Dit zal worden aangescherpt in de eis.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
97	435	Inschrijver is van mening dat 10 jaar een onrealistische eis is, gezien de productcycli bij leveranciers en de ontwikkelingen in de markt. Inschrijver wilt daarom voorstellen om in plaats van deze eis, in het kwaliteitsplan voor toekomstbestendigheid aan te geven hoe zij er op een andere manier voor zorgt dat het netwerk 10 jaar beschikbaar is en blijft. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Zie vraag 96. Inschrijvers kunnen in Kwaliteitsonderdeel B o.a. beschrijven "de wijze waarop u borgt dat componenten in de Laadpaal toekomstbestendig blijven gedurende de Concessie, ook eventueel voor eventuele toekomstige (softwarematige) updates". Inschrijvers kunnen bij dus inderdaad een beschrijving geven bij dit kwaliteitsonderdeel. Let op: Concessieverlener dient akkoord te geven op dit plan.
98	457	Graag begrijpen we beter hoe de uitleesbaarheid van de slimme meters is gemeten. Is de classificatie 'uitleesbaar' een samenvatting van een langere periode of is het een momentopname? Het gebeurt namelijk dat palen even niet uitleesbaar zijn, en daardoor aangemerkt worden als 'niet-uitleesbaar'. Maar dat kan een momentopname zijn. Het is voor Gegadigde nu moeilijk om een goede analyse en vervangingsstrategie op te stellen, terwijl de voornamelijk concessiehouder dit wel kan. Gegadigde verzoekt daarom de CV om deze aanvullende informatie met alle Inschrijvers te delen.	Er is zowel kortdurend als langdurend gemeten: Dagstand wordt niet tijdig geleverd (kortdurende storing), dagstand wordt in een periode van 8/9 dagen niet geleverd (langdurende storing, onvoldoende bereikbaar). In de Excel staan beide opgenomen. Huidig concessiehouder heeft hier geen meer informatie over.
99	462	Kan AD bevestigen dat een auto lock-out niet van onze downtime af gaat? Inschrijver heeft namelijk geen invloed op criminaliteit en vandalisme in de verschillende wijken.	Aanbesteder gaat ervanuit dat u doelt op downtime i.h.k.v. de beschikbaarheid (Eis 124). Indien een user tijdelijk geblokt is, heeft dat geen impact op de beschikbaarheid van een Laadpaal. Indien Concessiehouder tijdens Concessie een ander beeld heeft en aantoonbaar kan maken dat criminaliteit en vandalisme een grote rol spelen in het functioneren van het Laadnetwerk, informeert Concessiehouder Concessieverlener en bespreken Partijen wat een redelijke oplossing is.
100	463	Aanbesteder geeft aan dat ISO15118-2 geïmplementeerd dient te worden en dat Aanbesteder dit realistisch acht voor 1 januari 2024. Kan Aanbesteder verduidelijken of dit gaat om de hardware of ook software? Softwarematig wil Gegadigde graag aangeven dat dit technisch gezien in de markt nog niet mogelijk is.	Conform Eis 80: "De Laadpalen dienen bij plaatsing hardwarematig reeds geschikt te zijn voor ISO 15118. Dit betekent onder andere dat de meter in de Laadpaal geschikt is om de energie op een separaat telwerk te registreren. Wanneer ISO 15118 officieel wordt erkend in de markt, implementeert Concessiehouder binnen een jaar na de officiële bekendmaking deze op deze Laadpalen (softwarematig)." De werkgroep Open protocollen van de NAL is leidend in de officiële erkenning in de markt. Aanbesteder is van mening dat - gezien ISO 15118 wel reeds gepubliceerd is - Inschrijvers een inschatting kunnen maken waar laadpalen hardwarematig aan moeten voldoen voor ISO 15118.
101	463	Concessiehouder schrijft "er zijn laadpalen beschikbaar met ISO15118". A) Hoe heeft de gemeente dit gevalideerd ? B) Betekent dit dat concessieverlener kan bevestigen dat zij concreet bewijs heeft gezien van 15118-20 in de markt buiten pilot projecten om sinds april 2022? Zo niet, dan vragen wij concessieverlener om het testen van de 15118 modules van de OCTT (verwijzend naar PE-BLG 4 OCPP 2.0.1 use cases), pas uit te voeren 12 maanden nadat de NAL deze erkent als marktstandaard, zoals gesteld in eis 80.	Er worden door CharIN testing events georganiseerd waar laadpalen met ISO 15118-2 worden getest. Ook heeft ElaadNL een aantal laadpalen in het ElaadNL Testlab dat met ISO 15118-2 communiceert. Het is echter onzeker wanneer ISO 15118 officieel wordt erkend in de markt. Ter verduidelijking: OCTT2.0.1 en OCPP2.0.1 werken samen met ISO 15118-2. Om ISO 15118-20 (April '22) te ondersteunen wordt er gewerkt aan OCPP2.1, te verwachten in 2023. Conform Eis 78 geldt dat ISO 15118 support wordt getest vanaf het moment dat ISO15118 geïmplementeerd wordt, wat conform Eis 80 na officiële erkenning gebeurt (zie vraag 100).

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
102	464	Wat verwacht Aanbesteder als het gaat om OCPP? Kan Aanbesteder SMART maken over welke onderdelen van de nieuwe standaard dit gaat? Kan Gegadigde ervan uitgaan dat de implementatie alleen betrekking heeft op de meest gebruikte usecases/commando's uit de vorige versie?	De Open Charge Alliance (OCA) publiceert voor de opening van het OCPP2.0.1 Certificeringsprogramma de OCPP2.0.1 certificeringsprofielen. Deze zijn reeds in conceptversie beschikbaar. In deze certificeringsprofielen staan welke functionaliteiten voor OCPP2.0.1 als Core geïmplementeerd moeten zijn en welke aanvullend voor ISO 15118-2 geïmplementeerd moeten zijn. Zie PE Bijlage 4 voor deze concept versie.
103	473	U noemt hier een nieuwe ISO eis, namelijk ISO27002. Had u hiermee ISO27001 bedoeld of is dit een nieuwe eis?	Aanbesteder wenst haarzelf te verduidelijken. In het plan cyber security zal inschrijver aangeven op welke wijze zij conform de gestelde termijnen in het programma van eisen aan alle eisen cyber security (Eis 74,75,92,100,131,135) gaat voldoen. Kortom: wat gaat de CH doen op het gebied van cyber security en hoe? Tijdens Nota van Inlcihtingen 1 is gevraagd om een format voor dit plan. Aanbesteder heeft ISO 27002 niet bedoeld als extra eis, maar als een mogelijk format die inschrijver kan gebruiken om haar cyber security maatregelen te structureren. Andere formats zijn (bijv. testplan Elaad) ook mogelijk. U mag ook een eigen format gebruiken. Belangrijkst voor Concessieverlener is dat het plan duidelijk maakt wat Concessiehouder gaat doen o.h.g.v. cyber security, waarna Concessieverlener uw plan kan beoordelen.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag NvI1	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
104	345, 349 en 17	Gegadigde vraagt Aanbesteder met klem nogmaals te kijken naar de termijn waarbinnen Concessieverlener de implementatie van toekomstige, nog onbekende protocollen eist en de kosten verdeling bij nieuwe ontwikkelingen die niet zijn voorzien. 1. Het is voor Gegadigde niet mogelijk om ten tijde van deze aanbesteding te weten welke nieuwe protocollen / updates van bestaande protocollen verwacht kunnen worden gedurende de concessieovereenkomst. 2. Daarbij is het ook niet vooraf in te schatten welke ontwikkelingen in de toekomst gedaan moeten worden en hoeveel ontwikkeltijd die kosten en/of welke aanpassing aan de hardware van laadpalen nodig is. Dit gaat gepaard met mogelijke hoge kosten voor Concessiehouder en Concessieverlener (50/50). In het uiterste geval dat hiervoor vervangingen nodig zijn, kan dit gepaard gaan met exorbitant hoge kosten (uitgaande van de gemiddelde kosten van vervangingen - zie vraag 17 uit NvI 1 → €3500 X 2500 laadpalen= ruim EUR 4 MLN per partij). Is Aanbesteder zich hiervan bewust? 3. Tot slot is Gegadigde niet de enige die het protocol moet ontwikkelen, maar is zij afhankelijk van o.a. hardware leveranciers om deze protocollen ook te implementeren, waarbij ook hun ontwikkeltijd en technische uitvoerbaarheid een grote rol speelt. 4. De recente release van OCPP2.0.1 heeft aangetoond dat een implementatie binnen 12 maanden onmogelijk is. Gegadigde vraagt, met bovenstaande motivatie, de termijn te wijzigen naar 24 maanden. En de regel van 50/50 verdeling tussen Concessiehouder en Concessieverlener te heroverwegen. Kan Aanbesteder hiermee instemmen?	Aanbesteder houdt vast aan eerder gecommuniceerde termijnen. Aanbesteder is zich daarnaast bewust van uw argumenten, en daarom (conform Eis 73) vindt altijd een gesprek plaats tussen Partijen over de wenselijkheid van het protocol indien hardwarematige aanpassingen nodig zijn en niet voorzien hadden kunnen zijn. De 50/50 regeling blijft behouden. Daarnaast is Concessiehouder bewust van de ontwikkeltijd, echter prevaleert het belang van een up-to-date laadnetwerk.
105	364, 377	ON verzoekt de OG om deze eis alsnog te laten vervallen. OG eist het overleggen van interne processen welke vertrouwelijke informatie bevatten die onder deze overeenkomst niet mag worden gedeeld met 3e partijen inclusief de concessieverlener.	Deze eis blijft staan en kan getoetst worden door een onafhankelijke auditor. Geheime informatie wordt niet opgevraagd, zie ook vraag 107.
106	375, 473	Hoe borgt concessieverlener haar eigen cybersecurity plannen?	Concessieverlener borgt haar cybersecurity door onder meer eisen te stellen aan haar eigen organisatie, haar leveranciers en onderaannemers en toe te zien dat deze eisen worden opgevolgd.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
107	375, 473	Concessieverlener vermeldt dat certificaten voor bepaalde eisen niet voldoende zijn. Het verstrekken van plannen en details over hoe cybersecurity is geïmplementeerd op organisatie- & productniveau lijkt in strijd met het cybersecurityprincipe zelf. Hoe kan de concessieverlener bewijzen dat huidige & toekomstige plannen niet gehackt of gelekt kunnen worden bij concessieverlener zelf? Als dit bewijs niet kan worden gedeeld, kan de concessieverlener haar eis herzien in het delen van certificaten en/of het geven van een mondelinge presentatie om gegevens van de concessiehouder te beschermen.	Concessieverlener is van mening dat de EV laadinfrastructuur onderdeel uitmaakt van de vitale infrastructuur van de gemeente Amsterdam. Aan de beveiliging van de vitale infrastructuur worden hoge beveiligingseisen gesteld ook indien deze geheel of ten dele wordt uitbesteed. Op zich zijn cybersecurityplannen niet geheim of hoog vertrouwelijk. Sandia National Laboratories heeft in opdracht van het United States Department of Energy recent een rapport uitgebracht https://www.osti.gov/servlets/purl/1877784 In dit lezenswaardig rapport wordt uitgebreid ingegaan op risicofactoren en de door leveranciers te nemen beveiligingsmaatregelen. "The SANDIA report provided the power, security, and automotive industry with a strong technical basis for securing this infrastructure by developing threat models, determining technology gaps, and identifying or developing effective countermeasures. Specifically, the team created a cybersecurity threat model and performed a technical risk assessment of EVSE assets across multiple manufacturers and vendors, so that automotive, charging, and utility stakeholders could better protect customers, vehicles, and power systems in the face of new cyber threats". De Concessieverlener wil de hoogst mogelijke zekerheid hebben dat de Concessiehouder de juiste beveiligingsmaatregelen op organisatorisch en technisch niveau treft om de EV infrastructuur te beschermen. De Concessieverlener wil niet van de Concessiehouder weten hoe hij zijn SOC/SIEM heeft ingeregeld maar wel dat hij maatregelen tegen inbraak heeft getroffen, dat hij inbraak pogingen signaleert en adequaat op inbraakpogingen reageert. Concessieverlener kan nooit bewijzen dat huidige en toekomstige plannen nooit worden gelekt. Dat kan de Concessiehouder ook niet. Het gaat er om dat de Concessiehouder gezien het risicoprofiel afdoende maatregelen heeft getroffen om inbraakpogingen te voorkomen en dat in een cybersecurityplan heeft geborgd. Inhoudelijk vragen wij de Concessiehouder om aan tonen dat hij potentiële cyber risico's afdoende heeft gemitigeerd en de wijze waarop hij dat doet. Concessieverlener is niet inhoudelijk geïnteresseerd in details maar wel of de processen zijn ingegeld. De werking van de processen wordt aangetoond door de security testen en het ISAE3000 rapport.
108	398, 396	Op basis van uw antwoord op vraag 398 zou Gegadigde concluderen dat de palen die worden vervangen enkel een SAT dient te krijgen. In het PVE bladzijde 5 staat <i>Op 1 juli 2023 zijn alle Laadpalen overgenomen wat wordt bewezen middels een Opleveringstoets of SAT van elke laadpaal.</i> Dit spreekt het antwoord op vraag 398 tegen. Hoe dient Concessiehouder om te gaan met een laadpaal die vervangen wordt tussen 1 juli 2023 en 1 januari 2024? Het lijkt Gegadigde dubbel werk en daarmee inefficiënt om eerst een Opleveringstoets te doen van een laadpaal (die vervangen wordt) en een half jaar later een SAT na vervanging.	U concludeert dat incorrect. Voor 1 juli 2023 dienen alle laadpalen fysiek overgenomen te zijn, en de Opleveringstoets is hier het bewijs van. Voor 1 januari 2024 dienen alle Vervangen ingeregeld te zijn. Een laadpaal die volgens planning vervangen wordt tussen 1 juli 2023 en 1 januari 2024, dient daarmee voor 1 juli 2023 overgenomen te zijn middels een Opleveringstoets en voor 1 januari 2024 vervangen te zijn wat bewezen wordt middels een SAT.

Vraag nr.	Verwijzing naar Vraag Nv11	Vraag van de Inschrijver	Antwoord van de Aanbesteder
109	48, 269, 82, 79	Op 2 december zal Gegadigde weten of het cyber security plan akkoord is bevonden, en daarmee officieel weten of zij de nieuwe Concessiehouder is. Vervolgens heeft Concessiehouder tot 1 januari 2024 om de laadpalen te vervangen. Met de gekozen (en in onze ogen enige passende) vervangingsstrategie van de huidige laadpalen, ziet Gegadigde de deadline van 1 januari 2024 om alle laadpalen aan het PvE te laten voldoen, onmogelijk. Dit heeft raakvlakken met meerdere zaken: de officiële gunning op 2 december, de 18 weken doorlooptijd van netbeheerder Liander (waardoor de eerste vervanging niet voor mei 2023 kan worden uitgevoerd). Aanbesteder vraagt om een realistische en haalbare planning. Dit is momenteel onmogelijk. Daarnaast dient Concessiehouder te werken met het systeem van EV tools, in onze ervaring is dit niet vanaf het eerste moment werkend en volledig. Dit ook meegenomen in de opstartfase, ziet Gegadigde echt geen mogelijkheid de deadline van 1 januari 2024 te halen en stelt minimaal 6 maanden uitstel voor de vervangingen voor. Gegadigde wil graag vertrouwelijk inzage geven in de vervangingsstrategie als Aanbesteder hier voor open staat, om dit punt met bewijs te ondersteunen.	Aanbesteder ziet dat dit vraagt om een enelle en efficiënte overname. Aanbesteder gaat echter niet akkoord met uw voorstel. Zie verder vraag 14, 47 en 110.
110	48, 38	In aanvulling op vraag 104, om ook maar enigszins in de buurt te komen van 1 januari 2024 (of liever nog 1 juli 2024) ziet Gegadigde het noodzakelijk om stappen te zetten voor contractdatum (2 december). Kan Aanbesteder aangeven of aangeboden maatregelen voor contractdatum zijn toegestaan? Gegadigde ervaart deze situatie als uitdagend, want met het aanbieden van maatregelen voor contractdatum is zij zich ervan bewust dat dit nog extra risico oplevert. Desondanks ziet Gegadigde geen andere manier om de gestelde deadlines te halen. Gegadigde geeft desgewenst vroegtijdig inzicht in de planning en vervangingsstrategie om aan te tonen waarom dit volgens Gegadigde noodzakelijk is.	De deadline van 1 januari 2024 om aan het gehele PVE te voldoen blijft staan. Uiteraard mag beoogd Concessiehouder voor de contractdatum alvast stappen zetten, hetgeen voor eigen risico is indien beoogd Concessiehouder niet door de screening of cyber security verificatiefase komt. Daarnaast mag beoogd Concessiehouder alleen stappen zetten die elke inschrijver gedurende deze periode had kunnen zetten.